

Gwasanaeth Democraidd
Democratic Service
Swyddfa'r Cyngor
CAERNARFON
Gwynedd
LL55 1SH

Cyfarfod / Meeting

FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
SCHOOLS FINANCE FORUM

Dyddiad ac Amser / Date and Time

2.00 p.m. DYDD LLUN, 4 CHWEFROR 2013

2.00 p.m. MONDAY, 4 FEBRUARY 2013

Lleoliad / Location

Hen Eglwys y Santes Fair

Stryd yr Eglwys

TREMADOG

Pwynt Cyswllt / Contact Point

GLYNDA O'BRIEN

01341 424 301

Dosbarthwyd: 28.01.13

AELODAETH / MEMBERSHIP

AELODAU CABINET / CABINET MEMBERS

Y Cyngorydd/Cllr Sian Gwenllian (Addysg)
Y Cyngorydd/Cllr Peredur Jenkins (Adnoddau)

CYFARWYDDWYR CORFFORAETHOL / CORPORATE DIRECTORS

Mr Iwan Trefor Jones
Mr Dilwyn Williams

PENAETHIAID UWCHRADD / SECONDARY HEAD TEACHERS

Mr Alun Llwyd – Ysgol Dyffryn Ogwen
Mr Eifion Jones - Ysgol Brynrefail
Mr Emyr Hughes - Ysgol Dyffryn Nantlle
Mr Vaughan Williams - Ysgol Syr Hugh Owen

PENAETHIAID CYNRADD / PRIMARY HEAD TEACHERS

Mrs Iona Wyn Jones - Ysgol Edmwnd Prys/Bro Cynfal
Mrs Sian Elen Fleming - Ysgol Llanaelhaearn
Mrs Menna Wynn Pugh - Ysgol Penybryn
Mr Gwyn Howells - Ysgol y Gelli
Mr Dylan Roberts - Ysgol Cymerau
Mrs Esme Spencer - Ysgol Baladeulyn

UNDEBAU ATHRAWON / TEACHERS' UNIONS

Mr Neil Foden – Ysgol Friars

LLYWODRAETHWYR / GOVERNORS

Arfon

Mr Walter Williams – Ysgol Dyffryn Ogwen - Arennig, 14 Erw Las, Bethesda, Gwynedd
Mr Godfrey Northam - Ysgol Llanllechid - 23 Ystad Coetmor, Bethesda, Gwynedd

Meirionnydd

Mr Eifion Williams - Ysgol y Moelwyn – Tanrallt , Llan Ffestiniog , Blaenau Ffestiniog
Mr Gwynne Pierce - Ysgol Llanbedr – Bryn, Llanbedr, Gwynedd. LL45 2HW

Dwyfor

Mr Glyn Owen – Ysgol Uwchradd Botwnnog - Rhos Newydd, Mynytho, Pwllheli, LL53 7RW
Mr T. Elwyn Jones - Ysgol Bro Plenydd - Madryn , 30 Dolwar , Y Ffor

ESGOBAETH / DIOCESE

Parchedig/Rev Robert Townsend

YSGOLION EGLWYS / CHURCH SCHOOLS

Disgwyl enwebiad / Awaiting nomination

YSGOLION ARBENNIG / SPECIAL SCHOOLS

Mr Ieuan Roberts - Ysgol Pendalar

Sylwebyddion / Observers :

Mr Harry Thomas, Prif Weithredwr/Chief Executive
Mr Dewi R Jones, Pennaeth Addysg/Head of Education Service
Mr Owen Owens , Uwch Reolwr Addysg/Education Senior Manager
Mr Hefin Owen , Rheolwr Cyllid y Gyfadran Datblygu/Finance Manager Development Directorate
Mr Garem Jackson , Cadeirydd Ffederasiwn Penaethiaid Cynradd Gwynedd
Mrs Alwen Watkin, Cadeirydd Ffederasiwn Penaethiaid Uwchradd Gwynedd

RHAGLEN

**Cyfarfod rhwng 2 a 4.30 o'r gloch, brynhawn Llun, 4 Chwefror 2013,
Yn Hen Eglwys Y Santes Fair, Tremadog**

1. Ymddiheuriadau

Ymddiheuriadau am fod yn absennol

2. Cofnodion

Cadarnhau cofnodion cyfarfod o'r Fforwm a gynhaliwyd 26 Tachwedd 2012.
(Copi'n amgaeedig – papur gwyn)

3. Materion yn codi o'r cofnodion

a) Eitem 6(a) – Adolygu Fformiwla Uwchradd

4. Cyllideb Ysgolion 2013/2014

I dderbyn adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol. (Copi i ddilyn)

5. Cyllido Ysgolion Arbennig

I ystyried adroddiad Mr John Roberts. (Copi'n amgaeedig - papur gwyrdd)

6. Ymgynghori ar sail dosbarthu arbedion trefniadaeth ysgolion

(Llythyr ac atodiadau ynghlwm – papur pinc)
Casgliadau'r ymgynghoriad – adroddiad Y Pennaeth Addysg i'w gyflwyno yn y cyfarfod.

7. Adolygiad o'r Fformiwla Dyrannu Ysgolion Cynradd

Casgliadau'r ymgynghoriad – adroddiad Y Pennaeth Addysg (Copi i ddilyn)

8. Balansau ysgolion

(Llythyr ac atodiadau ynghlwm – papur glas)
Sylwadau pellach i'w cyflwyno yn y cyfarfod gan Y Pennaeth Addysg

9. Cytundeb Lefel Gwasanaeth Eiddo

Adroddiad gan yr Uwch Reolwr Addysg (Copi'n amgaeedig – papur melyn)

10. Cytundeb Lefel Gwasanaeth

- a) Awdurdod a'r GEGYR
- b) Awdurdod a'r ysgolion

11. Grant Effeithiolrwydd Ysgolion a'r Grant Amddifadedd Disgyblion

12. Unrhyw Fater Arall

13. Cyfarfod nesaf – 9 – 12 o'r gloch, bore Mawrth, 25 Mehefin 2013 yn Hen Eglwys Y Santes Fair, Tremadog

AGENDA

Meeting between 2 a 4.30 o'clock, Monday afternoon, 4 February 2013,
Yn Hen Eglwys Y Santes Fair, Tremadog

1. Apologies

To receive apologies for absence.

2. Minutes

To confirm the minutes of the last meeting of the Forum held on the 26 November 2012.
(Copy enclosed – white paper)

3. Matters arising from the minutes

Item 6(a) – Reviewing the Secondary Formula

4. School Budget 2013/2014

To receive a report by Mr Dilwyn Williams, Corporate Director.
(Copy to follow)

5. Financing Special Schools

To receive a report by Mr John Roberts
(Copy enclosed - green paper)

6. Consultation on the basis of distributing school organisation savings

(Letters and appendices attached – pink paper)
Result of the consultation – report by the Head of Education to be submitted at the meeting).

7. Review of the Primary Schools' Allocation Formula

Result of the consultation – a report by the Head of Education (Copy to follow)

8. School Balances

(Letters and appendices attached – blue paper)
Further comments to be submitted at the meeting by the Head of Education.

9. Property Service Level Agreement

Report by the Senior Education Manager (Welsh copy enclosed – yellow Paper)

10. Service Level Agreement

- (a) The Authority and GEGYR
- (b) The Authority and schools

11. Schools' Efficiency Grant and Pupil Deprivation Grant

12. Any other matter

13. Date of Next Meeting –

To note that the next meeting will be held between 9.00 – 12 o'clock, Tuesday, 25 June 2013 in the Hen Eglwys, Y Santes Fair, Tremadog.

FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
Cofnodion o gyfarfod a gynhaliwyd yn Ystafell Madog,
Canolfan Hamdden Glaslyn, Porthmadog,
ar 26 Tachwedd 2012 o 9.00 a.m. hyd 11.15 a.m.

Yn Bresennol:

Aelodau Cabinet: Y Cynghorydd Siân Gwenllian (Addysg)
Y Cynghorydd Peredur Jenkins (Adnoddau)

**Cyfarwyddwyr
Corfforaethol:** Mr Dilwyn Williams

Penaethiaid Ysgolion : Mr R Emyr Hughes (Ysgol Dyffryn Nantlle), Mr Vaughan Williams Ysgol Syr Hugh Owen), Mrs Menna Wynne Pugh (Ysgol Penybryn), Mr Gwyn Howells (Ysgol y Gelli), Mrs Sianelen Fleming (Ysgol Llanaelhaearn).

Llywodraethwyr: Mr Walter Williams (Sector Uwchradd)
Mr Godfrey Northam (Sector Cynradd)

Undebau Athrawon: Mr Neil Foden

Yr Esgobaeth: Parchedig Robert Townsend

Swyddogion: Mr Dewi Jones (Pennaeth Addysg)
Mr Hefin Owen (Rheolwr Cyllid Datblygu)
Mr Owen Owens (Uwch Reolwr Addysg)
Mrs Glynda O'Brien (Swyddog Pwyllgor)

Ymddiheuriadau: Mr Harry Thomas (Prif Weithredwr), Mr Iwan Trefor Jones (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Mr Ieuan Roberts (Pennaeth Ysgol Pendalar), Mr Alun Llwyd (Pennaeth Ysgol Dyffryn Ogwen), Mr Eifion Jones (Ysgol Brynrefail), Mr Dylan Roberts (Pennaeth Ysgol Cymerau), Mrs Gwenan Williams (Ysgol Bro Cynfal / Edmwnd Prys), Mrs Esme Spencer (Ysgol Baladeulyn).

1. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod o'r Fforwm Cyllideb Ysgolion a gynhaliwyd ar 19 Mehefin 2012 fel rhai cywir.

6. MATERION YN CODI O'R COFNODION

(a) Eitem 6 (a) – Adolygu Fformiwla Uwchradd

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu nad oedd wedi cysylltu â Mr Neil Foden, Cadeirydd y Grŵp Adolygu Fformiwla Uwchradd, hyd yma ond bod bwriad ganddo wneud hynny'n fuan.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(b) Eitem 6 (b) - Cyllido Ysgolion Arbennig

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu y bydd yr adroddiad a gomisiynwyd ynglŷn ag ariannu Ysgolion Arbennig yn cael ei chyhoeddi'n derfynol o fewn y mis nesaf sydd yn datgan awgrym y dylai'r Cyngor ystyried ei fuddsoddiad yn yr ysgolion arbennig.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(c) Eitem 6 (e) – Grant Amddifadedd Disgyblion

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu y disgwylir manylion ynglŷn â'r grant uchod am 2013/14 gan Lywodraeth Cymru yn fuan.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(c) Eitem 8 – Cyfrifon Terfynol Ysgolion 2011/12

(a) Cyflwynwyd taenlen balansau ysgolion a chyfeiriodd yr Uwch Reolwr Addysg at yr ysgolion isod sydd â gwarged o dros £50,000 neu 8% wedi gosod cyllideb 2012/13 (yn achosion Ysgolion Cynradd) a dros £100,000 neu 8% (yn achosion Ysgolion Uwchradd).

- (i) Ysgol Abercaseg - penderfynwyd peidio cyfeirio'r ysgol sut i wario'r gwarged o £6,504 nac ychwaith i dynnu'r swm o gyllideb yr ysgol oherwydd, ar sail rhagolygon Hydref 2012, byddai'r effaith demograffi yn taro dyraniad yr ysgol yn waeth. Byddai symud i fformiwla dyrannu newydd hefyd yn taro dyraniad yr ysgol hon.
- (ii) Ysgol Penybryn, Tywyn – penderfynwyd peidio cyfeirio'r ysgol sut i wario'r gwarged o £5,896 nac ychwaith i dynnu'r swm o gyllideb yr ysgol oherwydd newid sylweddol sy'n wynebu'r ysgol ym Medi 2013 pan fydd Ysgol Aberdyfi yn cau, a bydd angen sefydlu patrwm cyllideb newydd i ymdopi â hyn. Nodwyd bod yr Awdurdod eisoes wedi cyfarwyddo'r ysgol ynglŷn â gwariant ar staff i gefnogi'r meithrin sydd wedi cychwyn yn yr ysgol ers Medi 2012.
- (iii) Ysgol y Moelwyn - bod trafodaethau yn cael eu cynnal gyda'r ysgol i gytuno ar raglen wariant briodol er mwyn sicrhau datblygiad mewn meysydd sydd wedi'u hadnabod a chaffael adnoddau penodol. Nodwyd bod cynllunio'r rhaglen yn cymryd i ystyriaeth effaith demograffi ar yr ysgol sef ar sail rhagolygon Hydref 2011 bydd effaith demograffi ar yr ysgol yn golygu £114,000 o falansau ar ddiwedd 2014/15. Ar sail rhagolygon Hydref 2012 bydd effaith demograffi a chynlluniau gwariant presennol yn golygu £95,000 o falansau ar ddiwedd 2015/16.
- (iv) Ysgol Ardudwy – penderfynwyd peidio cyfeirio'r ysgol sut i wario'r £63,128 nac ychwaith i dynnu'r swm o gyllideb yr ysgol oherwydd bod yr ysgol yn dilyn cynllun gweithredu ôl arolwg ac mae elfennau o'r cynllun yn golygu effaith ar staffio fydd angen ei gyllido.

(b) Nododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol ei fod yn nodi cynigion y gwasanaeth ond mynegodd obaith y byddai agwedd y flwyddyn nesaf yn llawer iawn mwy llym os na fyddai'r cynlluniau yn cael eu gwireddu a thrwy hynny y balansau yn lleihau.

(c) Atgoffwyd yr aelodau mai penderfyniad Y Fforwm Cyllid ei hun oedd cynnwys canran yn ogystal â swm o arian gan awgrymu "balansau dros 8% neu dros £50,000 (cynradd) a £100,000 (uwchradd ac arbennig) prun bynnag yw'r uchaf."

(ch) Esboniodd y Rheolwr Cyllid Datblygu bod ysgolion yn sefydlu cyllideb o'r sefyllfa ar y pryd a gan amlaf nid yw'r gyllideb yn cymryd i ystyriaeth drosiant staff i'r dyfodol.

(d) Nododd yr Aelod Cabinet Addysg ei bod yn anodd iddi ymgyrchu am arian ychwanegol i ysgolion tra bo cyfanswm y balans yn y sector ar 31 Mawrth 2012 yn £4,437,620. Dylid annog ysgolion i ddefnyddio adnoddau yn well.

(dd) Gofynnodd Bennaeth a fyddai'n bosibl derbyn adroddiad cyllidol tua chwe mis i mewn i'r flwyddyn.

(e) Mewn ymateb, nododd y Rheolwr Cyllid Datblygu y byddai modd cyflwyno cyllideb ddiwygiedig ysgolion 2012/13 a hyderir y gellir cyflwyno hynny i gyfarfod nesaf y Fforwm.

(f) Yn ystod y drafodaeth ddilynol amlygwyd y pwyntiau canlynol:

- y dylid cyfleu teimladau Aelodau'r Fforwm Cyllideb Ysgolion drwy lythyr i Gadeiryddion Llywodraethwyr ysgolion gan nodi y dylai balansau gael eu gwario ar ddulliau priodol megis gwella ansawdd addysg er budd y disgyblion sydd yn yr ysgol ar y pryd, yn hytrach na chario balansau o flwyddyn i flwyddyn ac o ganlyniad bo disgyblion heddiw yn cael eu hamddifadu o gyfleoedd ar draul disgyblion y dyfodol.
- A fyddai'n briodol gofyn am enghreifftiau o wariant y balansau fel goruchwyliaeth gan y Fforwm Cyllideb Ysgolion ac y byddai hefyd yn fodd o rannu arfer da rhwng ysgolion
- Bod cadw balansau sylweddol yn camddefnyddio arian
- Y dylid gwirio cyllidebau yn ofalus yn ystod y flwyddyn gan y byddai bod yn rhagweithiol yn rhoi cyfleoedd i wyro adnoddau o un pennawd i benawdau eraill. Er enghraifft mewn rhai amgylchiadau efallai bod swm o arian ychwnaegol a ddosrannir i ysgolion e.e. ar gyfer chwyddiant ynni, ac sydd heb ei ddefnyddio, ar gael i'w wario mewn un flwyddyn ar ddeunyddiau ychwanegol ac yn y blaen lle byddai peidio â bod yn rhagweithiol yn golygu y byddai'n diweddu fyny yn ychwanegiad at y balansau.
- bod cynllun datblygu ysgol yn greiddiol ac y dylai ddangos sut y byddir yn defnyddio unrhyw warged yn y balansau a bod y gwariant hwnnw ar gyfer cynlluniau addysg er mwyn gwella ansawdd y dysgu.
- Pe na byddai gan ysgolion gynllun hyfyw ynglyn a defnydd balansau, awgrymwyd a fyddai'n briodol i'r Fforwm Cyllideb Ysgolion ystyried newid y ganran cadw balansau o 8% i 5%.

(g) Mewn ymateb i'r pwyntiau uchod, nododd y Rheolwr Cyllid Datblygu y byddai modd cyflwyno amcangyfrif balansau ysgolion ar gyfer 31 Mawrth 2013 i'w gynnwys gyda'r llythyr i'r ysgolion cyn y Nadolig ac awgrymodd y byddai'n arfer da i osod yr holiaduron a gwblheir gan ysgolion ar ddefnydd balansau ar safle we fewnol y Cyngor gan gyfeirio ysgolion atynt.

(h) Pan fu diffyg yn y balansau, eglurodd y Rheolwr Cyllid Datblygu bod yr Adran Addysg yn cydweithio gyda'r ysgolion i greu strategaeth ariannol sy'n dileu'r diffyg oddi fewn cyfnod amser rhesymol. Cadarnhaodd ychydig iawn o ysgolion sydd â diffyg

Penderfynwyd: (a) Gofyn i'r Pennaeth Addysg / Rheolwr Cyllid Datblygu:

- (i) anfon llythyr i Gadeiryddion Llywodraethwyr i gyfleu dymuniad y Fforwm Cyllideb i falansau gael eu gwario ar gynlluniau priodol megis ansawdd addysg er mwyn sicrhau budd i ddisgyblion sydd yn yr ysgol ar y pryd, yn hytrach na chario balansau o flwyddyn i flwyddyn gan amlygu cyfleoedd amlwg lle gellid gwneud hynny eleni.
- (ii) Dderbyn enghreifftiau gan ysgolion o'r gwariant bwriadedig o'r balansau i'w cyflwyno ar ffurf adroddiad pellach i'r Fforwm Cyllideb Ysgolion ac os yn briodol i ail-ystyried y ganran o falansau sy'n dderbyniol i'w chario o flwyddyn i flwyddyn
- (iii) gyflwyno'r wybodaeth a dderbynnir fel dogfen gyhoeddus ar y wefan fewnol.

7. CYLLIDEB YSGOLION 2013/14

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Corfforaethol (Mr Dilwyn Williams) yn nodi bydd y Cyngor yn derbyn cynnydd grant o oddeutu 1% ar gyfer 2013/14 ond bod yna ddisgwyliad ar ran Llywodraeth Cymru i ni gynyddu cyllidebau ysgolion 1% yn fwy na'r setliad y mae Llywodraeth Cymru yn ei dderbyn. Nodwyd llynedd y byddai'r ffigwr ar gyfer 2012/14 yn +2.08% sydd gyfystyr a thua £1.44m ar gyfer ysgolion. Bydd tua £960,000 o'r ffigwr yn cwrdd â gofynion chwyddiant a £300,00 pellach yn mynd i'r ysgolion Uwchradd er mwyn cyfrannu at y cynllun cynhwysiad yn ogystal ag ymateb i argymhellion yr adroddiad a gomisiynwyd ar sefyllfaoedd yr ysgolion arbennig.

Nododd ymhellach y byddai'r ffigwr chwyddiant yn un darbodus ac yn ddibynol ar beth fyddai'n digwydd gyda chyflogau y byddai yna gyfleoedd i ysgolion ddefnyddio elfen o hwn at ddibenion unwaith ac am byth yn 2013/14.

Ni ofynnir i ysgolion gyfrannu at arbediad ariannol y Cyngor 2013/14 yn y swm o £3.5m a'r unig addasiad a wyneba ysgolion fydd effaith demograffi arnynt.

Nodwyd y byddai'r sector Gynradd yn elwa o'r arbedion (oddeutu £188,000) a wneir yn sgil trefniadaeth ysgolion yn ardal Tywyn.

Ni wyddys beth yw'r sefyllfa ar gyfer ysgolion o 2014/15 ymlaen ond credir y bydd yn rhaid i'r Llywodraeth adfer y sefyllfa yn y gwasanaeth iechyd ac fe ddengys tafluniadau diweddaraf y Cyngor y gallasem fod yn wynebu sefyllfa dywyll iawn drwy orfod delio efo bwch ariannol o tua £25m dros y 4 blynedd nesaf.

I gloi, nododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol y byddai'n rhyddhau adroddiad ar wariant cymharol ag awdurdodau eraill i Aelodau'r Fforwm hon cyn y Nadolig er mwyn gallu ei drafod yn y cyfarfod nesaf.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi cynnwys adroddiad y Cyfarwyddwr Corfforaethol a derbyn ei gynnig iddo ryddhau adroddiad ychwanegol ar wariant cymharol i Aelodau'r Fforwm maes o law.

8. ADOLYGIAD O'R FFORMIWLA DYRANNU YSGOLION CYNRADD

Cyflwynwyd: Dogfennaeth a anfonwyd i Benaethiaid / Llywodraethwyr Ysgolion Cynradd fel rhan o ymgynghoriad i dderbyn barn ysgolion ar yr egwyddorion a sefydlwyd gan y Grŵp Adolygu Fformiwla Cynradd ar gyfer creu fformiwla dyrannu ddiwygiedig.

(a) Nodwyd y byddir yn cyflwyno'r cynllun ynghyd â barn yr ysgolion i'r Fforwm Cyllideb Ysgolion ym mis Chwefror 2013 am argymhellion i'w cyflwyno ymhellach i'r Aelod Cabinet Addysg ar gyfer gweithredu'r cynllun diwygiedig ym mlwyddyn gyllidol 2013/14.

(b) Adroddodd yr Aelod Cabinet Addysg mai bwriad yr adolygiad ydoedd i geisio symleiddio'r fformiwla a phwysleisiodd nad oedd gweledigaeth y Cyngor yn amlwg pan ddechreuwyd y broses o adolygu'r fformiwla. Roedd yn gwerthfawrogi ac yn ddiolchgar iawn am y gwaith a gyflawnwyd gan y Grŵp Adolygu Fformiwla Cynradd ond teimlai y byddai'n ofynnol i'r fformiwla gyd-fynd gyda gweledigaeth y Cyngor i godi safonau llythrennedd a rhifedd yn ogystal â chau'r bwllch o safbwynt y plant hynny oedd yn dod o gefndiroedd llai breintiedig. Ychwanegodd yr ymddengys nad oedd amddifadedd yn cael sylw digonol ac yng nghyd-destun y grant amddifadedd a'r £1.44m a ddosrannir i ysgolion bod angen plethu'r polisïau cyllido i weledigaeth y Cyngor. Nododd ymhellach bod cyfle i adolygu'r fformiwla o safbwynt y disgyblion a sut y byddai'r newid yn cael effaith ar ansawdd addysg. Gweledigaeth y Cyngor ydoedd bod pob plentyn yn cael cyfle i ddatblygu i'w lawn potensial a phryderai'r Aelod Cabinet Addysg nad oedd y fformiwla ddiwygiedig yn adlewyrchu strategaeth y Cyngor ac y dylid rhoi mwy o bwyslais ar yr elfen amddifadedd yn y fformiwla er mwyn cryfhau cyfleon blant o gefndiroedd anodd heb ddiystyru'r gwaith manwl sydd eisoes wedi ei gyflawni'n barod gan y Grŵp.

(c) Mewn ymateb, nododd Pennaeth a oedd yn rhan o'r Grŵp Adolygu Fformiwla Cynradd tra'n derbyn y sylw, teimlad cyffredinol y Grŵp ydoedd mai digonol yw'r arian yn y fformiwla ac nad yw lwfans y pen yn ddigonol ar gyfer goruchwyliaeth amser cinio, a.y.b. Bu i'r Grŵp ganolbwyntio ar yr elfen staffio ac os bydd yn rhaid adolygu'r penawdau y dylai'r elfen amddifadedd gael ei nodi fel ychwanegiad.

(ch) Awgrymwyd y dylid cyfleu wrth weddill y Grŵp Adolygu Fformiwla'r farn uchod gan bwysleisio gwerthfawrogiad y Fforwm Cyllideb iddynt am y gwaith ond oherwydd gogwydd polisi'r Cyngor ynglŷn ag amddifadedd bod angen ail-ystyried y penawdau o fewn y fformiwla ddiwygiedig.

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi'r sylwadau uchod.

(b) Gofyn i'r Pennaeth Addysg gyfleu gwerthfawrogiad yr Aelod Cabinet Addysg ac Aelodau'r Fforwm Cyllideb Ysgolion am y gwaith a gyflawnwyd gan y Grŵp Adolygu Fformiwla drwy gyfeirio at y cofnod uchod yng nghyfarfod nesaf y GYDCA gan egluro bod angen ail-ystyried y fformiwla ddiwygiedig er mwyn ystyried cryfhau'r elfen amddifadedd ynddi heb wrth gwrs ddi-ystyru'r gwaith sydd eisoes wedi ei gwblhau gan y Grŵp.

9. BALANSAU YSGOLION

Cyflwynwyd, er gwybodaeth, adroddiad gan Lywodraeth Cymru ar falansau ysgolion 31 Mawrth 2012 ac fe nodwyd bod Cyngor Gwynedd yn cael ei enwi am y tro cyntaf eleni fel yr Awdurdod sydd gyda balansau ysgolion uchaf yng Nghymru.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi cynnwys y ddogfen.

10. GRANT EFFEITHIOLRWYDD YSGOLION

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu nad oedd hyd yma wedi derbyn arweiniad gan Lywodraeth Cymru ynglŷn â lefel y grant uchod am 2013/14.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

11. CYTUNDEB LEFEL GWASANAETH EIDDO

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu nad oedd y cytundeb uchod yn barod ar ei ffurf derfynol hyd yma ond bwriedir cynnal trafodaethau gyda'r Grŵp Penaethiaid Uwchradd a Chynradd cyn y Nadolig ac fe fydd y swyddog priodol yn rhyddhau'r cytundeb ar gyfer ymgynghori yn fuan ar ôl hynny.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

12. CYTUNDEBAU LEFEL GWASANAETH INTEGREIDDIO A TÎM GWYBYDDIAETH A DYSGU

Gofynnir am ymestyn y cytundebau lefel gwasanaeth uchod am flwyddyn arall oherwydd disgwylir derbyn canfyddiadau'r Adolygiad Strategol o'r maes a gynhelir ar hyn o bryd, a hynny yng nghyd-destun gofynion y ddeddfwriaeth newydd ar gyfer Medi 2014.

Penderfynwyd: Derbyn a chefnogi ymestyn y cytundebau lefel gwasanaeth presennol am flwyddyn arall.

13. TREFNIADAETH YSGOLION

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu y byddir yn dosbarthu arbedion a ddeillia o gau ysgolion yn ardal Tywyn i'r dyraniad cynradd dros gyfnod yr ad-drefnu ac fe fyddir yn ymgynghori ym mis Ionawr ar fwriadau sut i ddosbarthu'r arbedion hyn. Nodwyd y byddir yn trafod gwahanol opsiynau a chyfeiriwyd at y cynllun arloesol i sefydlu maint dosbarthiadau mawr drwy i bob ysgol gyfrannu £1,000 tuag at y cynllun hwn.

Mewn ymateb i ymholiad gan Aelod ynglŷn â balansau yr ysgolion hynny sy'n cau yn y dyfodol agos, nododd y Rheolwr Cyllid Datblygu y byddai'r balansau yn trosglwyddo i'r Awdurdod ar gyfer ymdrin â goblygiadau diswyddo yn ogystal â'r strategaeth trefniadaeth ysgolion.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

14. DYDDIADAU CYFARFODYDD NESAF Y FFORWM

Adroddwyd gan y Cadeirydd bod dyddiadau eisoes wedi eu pennu ar gyfer cyfarfodydd nesaf y Fforwm Cyllideb Ysgolion fel a ganlyn:

Dydd Llun	04.02.13	2.00 – 4.30 o'r gloch	Hen Eglwys y Santes Fair, Stryd yr Eglwys, Tremadog.
Dydd Mawrth	25.06.13	9.00 – 12.00 o'r gloch	Hen Eglwys y Santes Fair, Stryd yr Eglwys, Tremadog.

CADEIRYDD

EITEM 4

CYFARFOD	FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
DYDDIAD	4 Chwefror 2013
TEITL	Cyllideb Ysgolion 2013/14
PWRPAS	Rhanu'r papur ymchwil fu'n sail i aesiad y Cyngor o'r buddsoddiad a wneir ar hyn o bryd yn yr ysgolion.
ARGYMHELLIAD	Dim - er gwybodaeth
AWDUR	Dilwyn Williams, Cyfarwyddwr Corfforaethol

Gwariant cymharol Gwynedd ar Ysgolion 2012/13

Mae Uned Ymchwil y Cyngor wedi gwneud dadansoddiad o'r sefyllfa gymharol o ran gwariant ar ysgolion er mwyn bwydo'r broses gyllidol.

Ymddengys y papur llawn fel atodiad i'r adroddiad yma.

Nodir isod grynodedb o'r hyn sydd yn y papur.

Cyffredinol (rhan 2 y papur)

- Mewn cyfanswm, a gan ystyried holl wariant ar ysgolion p'run ai wedi'i ddatganoli ai peidio, mae lefel cyllido Gwynedd y 3ydd uchaf drwy Gymru.

Cynradd (rhan 3)

- Mae cyllid fesul disgybl cynradd Gwynedd y 3ydd uchaf drwy Gymru, p'run ai edrychir ar ffigyrau gros neu net (y gwahaniaeth rhwng ffigyrau gros a net yw bod y cyntaf yn cynnwys gwariant a ariennir o grantiau penodol, a'r ail ddim).
- Mae cymhareb disgyblion : athrawon Gwynedd yn y sector yma y 4ydd 'orau' (h.y. isaf) drwy Gymru.
- O fewn Gwynedd mae'r darlun yn amrywio'n sylweddol rhwng ysgolion unigol, ac amcangyfrifir pe bai niferoedd a maint ysgolion Gwynedd yn cael eu newid i fod yn debyg i batrwm Sir Benfro, y byddai tua £1.5m o arian yn cael ei ryddhau y gellid ei ail-ddosbarthu ar draws holl ysgolion y sir, sy'n cyfateb i dros £160 fesul disgybl.

Uwchradd (rhan 4)

- Ar sail gros mae cyllid fesul disgybl uwchradd Gwynedd y 4ydd uchaf drwy Gymru. Ond o newid i sail net (sy'n cymhariaeth decach p'run bynnag, oherwydd effaith gwahanol batrwm ôl-16 ar y ffigyrau gros), mae safle Gwynedd yn disgyn i fod yr 8fed uchaf drwy Gymru.
- Er hynny mae'n cymhareb disgyblion : athrawon yr 2il 'orau' (lleiaf) drwy Gymru.

Arbennig (rhan 5)

- Mae gwahaniaethau sylweddol yn natur / graddfa'r ddarpariaeth a'r ffordd y cofnodir gwariant felly gan gynghorau yn ei gwneud yn anoddach dod i gasgliadau pendant am y sector yma.
- Mae cyllid fesul disgybl Gwynedd y 3ydd uchaf drwy Gymru ar sail gros, a'r 8fed uchaf ar sail net. Mae hyn yn rhoi darlun pur wahanol i ystadegau Llywodraeth Cymru sy'n edrych ar y gyllideb ddatganoledig yn unig, ac yn cymharu ar sail nifer lleoedd yn hytrach na gwir nifer disgyblion.
- Mae cymhareb disgybl : athro Gwynedd y 3ydd isaf drwy Gymru.
- Serch hynny, byddai'n anoeth seilio penderfyniadau ar y data yma gan ei fod mor anghyson o awdurdod i awdurdod a dylid gweld beth ddaw allan o'r adroddiad a gomisiynwyd gan y gwasanaeth.

Cymariaethau Cymru a Lloegr (rhan 6)

- Mae'r data diweddaraf (2009/10) yn dangos gwahaniaeth o £605 y disgybl rhwng gwariant Cymru a Lloegr ar addysg.
- Er hyn mae'n amlwg bod lefelau gwariant yn sylweddol uwch (am ba bynnag reswm) yn ninasoedd mwyaf Lloegr ac o hepgor y rheiny o'r gymhariaeth, mae tua dwy ran o dair o'r gwahaniaeth yn disgyn allan.
- Mae yna farc cwestiwn (o leiaf) hefyd am faint o weddill y gwahaniaeth sy'n berthnasol i ysgolion, yn hytrach na'r maes addysg ehangach.
- Oherwydd newidiadau yn Lloegr megis sefydlu academiâu, ni fu modd cynhyrchu cymariaethau mwy diweddar ac mae amheuaeth a fydd modd eu cyhoeddi yn y dyfodol.

Casgliadau

- Mae'n debyg fod yna ddau ffactor sydd yn golygu fod gwariant y pen ar draws Cymru am amrywio – sef dwysedd poblogaeth (y ffaith fod darparu ysgolion

mewn ardal llai dwys am gostio mwy) ac amddifadedd (sef fod angen gwario mwy ar blant sydd o gefndiroedd difreintiedig os am gael yr un canlyniad).

- O ran dwysedd poblogaeth, Gwynedd yw'r ardal gyda'r dwysedd poblogaeth trydydd isaf yng Nghymru.
- O ran amddifadedd , ar sail y dangosyddion cydnabyddedig mae Gwynedd yn y 18fed safle, ac felly byddem yn disgwyl i wariant y pen Gwynedd fod rhwng y trydydd a'r 18fed safle yng Nghymru.
- Ar sail hyn felly nid yw ein gwariant y pen yn y sector gynradd yn edrych allan o'i le.
- O ran yr Uwchradd, er na ellir dweud ym mha safle yn union y dylem fod, ac er fod y gymhariaeth disgybl : athro i weld yn dda, fe ddylem gadw golwg agos ar y sefyllfa yn enwedig o gofio'r tafluniadau am ostyngiad demograffi sylweddol o 2014/15 ymlaen.
- Ar gyfer 2013/14, fe fydd yna £300,000 o arian "cynhwysiad" yn cael ei osod yn y gyllideb, ond bydd angen cadw golwg ar y sefyllfa pan welwn ystadegau y flwyddyn nesaf, a dod i gasgliadau pellach bryd hynny ynglyn a'r buddsoddiad gymharol.

Gwariant cymharol Gwynedd ar Ysgolion 2012/13

1 Cefndir a therminoleg

- 1.1 Mae'r papur yma yn sôn am dri chategori cyllideb, sy'n cael eu diffinio yn statudol, sef:
- **Cyllideb ddatganoledig** – cyllid wedi'i ddatganoli i ysgolion unigol;
  - **Cyllideb ysgolion** – sy'n cynnwys y gyllideb ddatganoledig ond hefyd cyllidebau penodol eraill a gedwir yn ganolog ond yn ymwneud yn uniongyrchol â chefnogi ysgolion (e.e. elfennau o Anghenion Dysgu Arbennig, prydau ysgol, gwersi offerynnol ayb). Bydd faint, a pha elfennau, o'r cyfanswm yma gaiff ei ddatganoli yn amrywio yn ôl polisi cynghorau unigol;
  - **Cyllideb Addysg perthnasol i Ysgolion** – sy'n cynnwys y Gyllideb Ysgolion ond hefyd swyddogaethau eraill yr awdurdod addysg sy'n ymwneud (yn llai amlwg / uniongyrchol) ag ysgolion. Er enghraifft cludiant, gwella ysgolion, mynediad a chynllunio lleoedd, rheolaeth strategol y gwasanaeth ysgolion.
- 1.2 **Nid** yw'r papur yma yn edrych ar bedwerydd categori sef y **Gyllideb Addysg** sydd hefyd yn cynnwys elfennau tu hwnt i ysgolion, e.e. gweinyddu grantiau myfyrwyr, cludiant i golegau, a'r gwasanaeth ieuencid.
- 1.3 Sonnir hefyd am gyllidebau **gros** a **net**. Yr unig wahaniaeth rhwng y ddau yw bod ffigyrau gros yn cynnwys gwariant a ariennir o grantiau penodol, tra nad yw ffigyrau net yn cynnwys gwariant ariennir drwy grant.
- 1.4 Nid oes un ateb 'cywir' o ran p'run ai gros neu net i'w gymharu; mae ffigyrau gros yn rhoi darlun mwy cyflawn o'r adnodd i bob disgybl tra mae ffigyrau net yn canolbwyntio at gyfraniad yr awdurdod lleol tuag at y cyfanswm hwnnw.

2 Cyffredinol

- 2.1 Mae Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi bwletin ystadegol blynyddol ar wariant cymharol Ysgolion. Mae hwn yn tueddu i ganolbwyntio ar y sefyllfa gros yn hytrach na net, ac yn cymharu detholiad o'r gwahanol gategoriâu cyllideb a nodir uchod (er nad yw bob amser yn glir pa gategori yn union, neu os mai'r categori hwnnw yw'r un mwyaf ystyrlon i'w gymharu).
- 2.2 Mae'r bwletin diweddaraf (Gorffennaf 2012) yn cynnwys cymhariaeth o'r **gyllideb Addysg perthnasol i Ysgolion – gros** fesul disgybl, ar draws pob sector. Dengys hyn bod lefel gwariant gros fesul disgybl Gwynedd y 3ydd uchaf drwy Gymru a bron 7% yn uwch na chyfartaledd Cymru. Dangosir y ffigyrau manwl ar gyfer Gwynedd a chynghorau gwledig eraill Cymru isod.

Tabl 1
Cyllideb Addysg perthnasol i Ysgolion - gros

	£ y disgybl	Safle (drwy Gymru)
Ceredigion	6,354	1
Conwy	5,907	2
Gwynedd	5,901	3
Powys	5,858	5
Ynys Môn	5,854	6
Sir Benfro	5,796	7
Sir Fynwy	5,662	8
Sir Ddinbych	5,620	9
Sir Gaerfyrddin	5,543	11
Cyfartaledd Cymru	5,520	

- 2.3 Ni fyddai safle Gwynedd yn newid pe cyhoeddid yr un wybodaeth ar sail net - gweler isod. Er hyn mae cymharu ar sail net ychydig yn broblematig oherwydd effaith grant 6ed dosbarth – sonnir ymhellach am hyn yn adran 4 isod.

Tabl 2
Cyllideb Addysg perthnasol i ysgolion – net

	£ y disgybl	Safle (drwy Gymru)
Ceredigion	5,269	2
Gwynedd	5,072	3
Powys	4,999	4
Ynys Môn	4,982	5
Conwy	4,964	6
Sir Ddinbych	4,803	8
Sir Gaerfyrddin	4,796	9
Sir Benfro	4,794	10
Sir Fynwy	4,757	12
Cyfartaledd Cymru	4,685	

- 2.4 Mewn cyfanswm felly, mae gwariant fesul disgybl Gwynedd ymhlith yr uchaf yng Nghymru. Rhaid cofio fodd bynnag fod y categori cyllideb yma yn cynnwys costau cludiant ac felly nid yw'n gwbl annisgwyl y byddai'r ardaloedd mwyaf gwledig yng Nghymru, a Gwynedd yn eu plith, o gwmpas brig y tabl.
- 2.5 Aiff dogfen y Llywodraeth ymlaen i gymharu'r **gyllideb ddatganoledig gros** fesul disgybl, mewn cyfanswm ac yn y tair sector unigol. Dangosir y ffigurau isod er gwytodaeth, er fod polisiâu datganoli gwahanol awdurdodau yn dylanwadu ar y symiau yma ac felly nid yw'r gymhariaeth yn un ystyrlon iawn mewn gwirionedd.

Tabl 3
Cyllideb ddatganoledig fesul disgybl - gros

	Cynradd	Safle	U'radd	Safle	Arbennig	Safle	C'swm	Safle
Gwynedd	£4,517	3	£4,800	2	£16,211	18	£4,746	4
Cymru	£4,114		£4,589		£19,174		£4,472	

3 Sector Cynradd

- 3.1 Fel y nodwyd uchod mae'r tablau gyhoeddir gan y Llywodraeth yn edrych ar gyllidebau datganoledig yn unig. Hefyd, lle mae gan rai awdurdodau ysgolion penodol ar gyfer oed meithrin maent yn ymdrin â'r rheiny fel sector ar wahân.
- 3.2 Fe ellir cael darlun mwy cyflawn o'r sefyllfa drwy edrych ar y **Gyllideb Ysgolion**, a chyfuno data gwariant a disgyblion y sectorau cynradd a meithrin. Mae'r tabl isod yn dangos y ffigyrau ar sail gros a net.

Tabl 4
Cyllideb Ysgolion – sector cynradd (a meithrin)

	Gros		Net	
	£ y disgybl	Safle (drwy Gymru)	£ y disgybl	Safle (drwy Gymru)
Ynys Môn	5,282	1	4,529	1
Conwy	5,198	2	4,399	2
Gwynedd	5,129	3	4,343	3
Powys	4,873	7	4,259	4
Ceredigion	4,980	6	4,212	5
Sir Benfro	4,991	5	4,209	6
Sir Gaerfyrddin	4,699	9	4,049	8
Sir Fynwy	4,793	8	3,988	9
Sir Ddinbych	4,588	11	3,829	16
C'taledd Cymru	4,600		3,936	

- 3.3 O gyplysu hyn gyda Thabl 3 mae sefyllfa gymharol Gwynedd felly yn eithaf eglur - y 3ydd uchaf yng Nghymru ar bob mesur, yn gwario tua 10%-11% uwch na'r cyfartaledd fesul disgybl. Er y gellid disgwyl bod tua'r lefel yma o ystyried natur wledig y sir, mae'n werth nodi bod y ddau awdurdod sy'n fwy gwledig na Gwynedd (Powys a Cheredigion) yn gwario llai.

Cymhareb disgyblion : athrawon (CDA)

- 3.4 O ran CDA pob awdurdod¹ fe welir (**Atodiad 1**) bod Gwynedd â'r gymhareb 4ydd isaf drwy Gymru sef 19.6, o'i gymharu â chyfartaledd Cymru o 20.6. (Wrth gwrs, y darlun cyfartalog ar draws pob awdurdod a welir yma ac nid o reidrwydd y sefyllfa ym mhob ysgol neu ran o ysgol).

¹ Noder bod y data CDA diweddaraf yn adlewyrchu sefyllfa Ionawr 2012 h.y. blwyddyn ariannol 2011/12, felly mae rhywfaint o wahaniaeth amseru rhyngddynt a'r data ariannol.

- 3.5 Er fod CDA Gwynedd (4ydd isaf) yn cyd-fynd felly â'i safle gwariant (3ydd uchaf), mae'r diffyg cyswllt cyffredinol rhwng y ddau beth yn drawiadol. Er enghraifft mae'r tri awdurdod sydd â CDA 'gwell' na Gwynedd (Ceredigion, Powys a Chaerfyrddin) yn gwario llai fesul disgybl, tra mae'r ddau gyngor sy'n gwario mwy (Môn a Chonwy) â CDA 'gwaeth'. Yn anffodus mae gwahanol bolisiau datganoli ayb. ac effaith hynny ar sut caiff gwariant ei adrodd, yn golygu ei bod yn anodd iawn dod at wraidd y rhesymau am hyn. Byddai rhywun yn disgwyl ei fod yn rhannol i wneud efo'r graddau y mae cynghorau wedi ad-drefnu'u hysgolion (h.y. mwy o'r cyfanswm yn mynd ar staffio yn hytrach na chynnal adeiladau os oes llai o leoedd gwag) ond nid yw'r ffigyrau yn dangos hynny yn bendant iawn.

Maint ysgolion a gwahaniaethau o fewn Gwynedd

- 3.6 Ystyriaeth arall bwysig yw'r modd y gall y cyfartaleddau sirol guddio gwahaniaethau sylweddol rhwng ysgolion. Er mai £4,339 yw ffigwr cyllid fesul disgybl Gwynedd gyfan (cyllid datganoledig), o grwpio ysgolion yn ôl eu maint ceir amrywiaeth (ar gyfartaledd) o £6,433 fesul disgybl mewn ysgolion llai na 40 disgybl, i £3,927 mewn ysgolion dros 200 disgybl.
- 3.7 Mae **Atodiad 2** yn rhoi manylion darn o waith i geisio cymharu patrwm ysgolion cynradd Gwynedd (h.y. eu niferoedd a'u maint) gyda Sir Benfro a Phowys ac effaith hynny ar yr adnodd sydd ar gael ar gyfer trwch y disgyblion.
- 3.8 Y prif negeseuon o hyn yw:
- Er bod Powys a Sir Benfro yn ardaloedd gwledig, ac â thua 700-800 mwy o ddisgyblion na Gwynedd, maent â nifer llai o ysgolion (sylweddol llai yn achos Penfro; mae patrwm Powys rywfaint agosach i'n un ni ond yn dal â llai o ysgolion).
  - Pe bai patrwm ysgolion y ddwy sir yn cael ei ailadrodd yng Ngwynedd, yna tua 57 ysgol fyddai gennym yn hytrach na 102 (o ddilyn patrwm sir Benfro), neu 91 (o ddilyn patrwm Powys).
  - Byddai hynny'n golygu bod ein hysgolion yn fwy ar gyfartaledd – felly llai o arian yn gorfod mynd tuag at gynnal y cyllid uwch fesul disgybl sydd yn ein hysgolion llai.
  - Hyd yn oed o dynnu allan y swm tebygol fyddai ei angen ar gyfer costau cludiant uwch, byddai cyfanswm y swm “dros ben” (y gellid wedyn ei rannu fesul disgybl ar draws yr holl ysgolion) tua £1.5m ar sail patrwm sir Benfro, neu £0.5m ar sail Powys.
  - O eithrio'r disgyblion hynny fyddai'n dal yn yr ysgolion lleiaf lle byddai'r 'rhywd diogelwch' yn dal yn berthnasol, byddai'r swm yma'n cyfateb i £166 fesul disgybl ar sail patrwm sir Benfro, neu £64 y disgybl ar sail Powys.

4 Sector Uwchradd

- 4.1 Unwaith eto fe ellir cael darlun mwy cyflawn o'r sefyllfa drwy edrych ar y **Gyllideb Ysgolion**; dangosir y ffigyrau gros isod.

Tabl 5
Cyllideb Ysgolion – sector uwchradd

	Gros	
	£ y disgybl	Safle (drwy Gymru)
Ceredigion	5,717	1
Gwynedd	5,147	4
Sir Benfro	5,126	5
Ynys Môn	5,113	6
Conwy	5,027	7
Sir Gaerfyrddin	5,014	8
Sir Fynwy	4,880	15
Sir Ddinbych	4,865	16
Powys	4,852	17
C'taledd Cymru	4,949	

- 4.2 Gan fod y tabl uchod ar sail gros mae'r gwariant, a'r niferoedd disgyblion, yn cynnwys ôl-16 ond gan fod awdurdodau'n amrywio o ran faint o ddarpariaeth ôl-16 sydd yn eu hysgolion yn y lle cyntaf (sefyllfa trydyddol Dwyfor / Meirionnydd yng Ngwynedd yn benodol) ni ellir dweud fod y ffigyrau yma yn gwir gymharu tebyg at ei debyg.
- 4.3 I oresgyn hyn dangosir isod y ffigyrau net, sydd felly ddim yn cynnwys gwariant ariennir gan grant 6ed dosbarth, a gan gymharu â'r nifer disgyblion heb gynnwys blynyddoedd 12 a 13².

Tabl 6
**Cyllideb Ysgolion – sector uwchradd –
gan eithrio bl. 12 a 13 o'r niferoedd disgyblion**

	Net	
	£ y disgybl	Safle (drwy Gymru)
Ceredigion	5,585	1
Ynys Môn	5,128	4
Conwy	5,084	5
Sir Ddinbych	5,056	6
Gwynedd	5,033	8
Sir Gaerfyrddin	4,853	10
Sir Fynwy	4,789	14

² Gwir niferoedd Ionawr 2012 ydi'r unig ddata ar gael sy'n galluogi tynnu allan disgyblion ôl-16; yn anffodus golyga hyn beth gwahaniaeth amseru rhwng y data ariannol a'r niferoedd disgyblion ond dyma'r gorau y gellir ei wneud i gymharu tebyg at ei debyg.

Sir Benfro	4,735	15
Powys	4,637	17
C'taledd Cymru	4,755	

- 4.4 O ran cymhareb disgyblion : athrawon, gan fod y ffigyrau swyddogol yn cynnwys ôl-16 ni fyddent yn rhoi darlun cytbwys. Ond mae yna ddata **maint cyfartalog dosbarthiadau** – sy'n debyg ond ddim yn union yr un peth - ar gyfer blynyddoedd 7 i 11 ac fe ddangosir y ffigyrau hynny yn **Atodiad 3**. Fe welir bod Gwynedd â'r dosbarthiadau 2il leiaf drwy Gymru a dim ond fymryn o fod y lleiaf.
- 4.5 Mae'r nodwedd yma – sef bod maint dosbarthiadau Gwynedd yn fach er nad yw'n gwariant ymhlith yr uchaf – wedi cael ei nodi yn y gorffennol. Mae dadansoddiad mwy manwl yn awgrymu bod Gwynedd yn gwario llai na chynghorau cymharol ar benawdau canolog fel cyllidebau AAA a mynediad i ysgolion, ac mai hynny yn hytrach na gwariant is ar staff dysgu sy'n peri i'r gyfanswm cyllid y disgybl fod yn is. Er hynny mae cyfyngiadau'r data ac effaith gwahanol bolisiau datganoli yn ei gwneud yn anodd dod at gasgliad pendant ar hyn.

5 Sector Arbennig

- 5.1 Unwaith eto fe edrychir ar y **Gyllideb Ysgolion** gros a net, ond y tro yma mae angen addasu ar gyfer y ffaith fod ariannu addysg arbennig yn gyfrifoldeb yr awdurdod lle mae disgyblion yn byw, yn hytrach na'r awdurdod addysgu. Gan fod y Gyllideb Ysgolion yn cynnwys taliadau i, ac incwm o, awdurdodau eraill ar gyfer disgyblion all-sirol mae angen tynnu'r elfen honno allan i allu cymharu'n deg gyda'r nifer disgyblion o fewn yr ysgolion.
- 5.2 Hefyd fe ddefnyddir gwir niferoedd disgyblion (Ionawr 2012) yn hytrach na'r nifer lleoedd a ddefnyddir gan y Llywodraeth ar gyfer y sector yma. Addasir data Gwynedd ar gyfer effaith cau Ysgol Coed Menai yng nghanol y flwyddyn.

Tabl 7

Cyllideb Ysgolion heb gynnwys trosglwyddiadau all-sirol – sector arbennig

	Gros		Net	
	£ y disgybl	Safle (drwy Gymru)	£ y disgybl	Safle (drwy Gymru)
Sir Fynwy	51,823	1	50,154	1
Sir Gaerfyrddin	27,372	6	23,418	3
Gwynedd	28,140	3	20,576	8
Sir Ddinbych	24,031	10	20,575	9
Ynys Môn	18,912	18	18,624	11
Conwy	26,182	7	18,406	12
Powys	22,023	15	17,586	14
Sir Benfro	23,257	13	15,431	19
Ceredigion	Dim ysgolion arbennig yng Ngheredigion			
	23,536		19,313	

- 5.3 Mae'n fwy anodd dod at gasgliadau ynglŷn â'r sector yma oherwydd gwahaniaethau yn natur / graddfa'r ddarpariaeth (e.e. ymddengys bod gwariant Sir Fynwy gymaint yn uwch am mai un ysgol arbennig sydd yno a honno'n ysgol breswyl ar gyfer un grŵp arbenigol o ddisgyblion). Mae sefyllfa Ceredigion hefyd yn werth ei nodi gan nad oes ysgolion arbennig yno ac felly fe fyddai'r disgyblion hynny un ai yn all-sirol neu'n mynychu ysgolion prif lif (sydd efallai yn rhannol egluro lefel gwariant uchel Ceredigion yn y sector uwchradd yn enwedig).
- 5.4 At ei gilydd fodd bynnag mae'r data'n awgrymu bod lefel cyllid Gwynedd yn uwch na'r cyfartaledd, yn groes i ystadegau'r Llywodraeth sy'n seiliedig ar leoedd yn hytrach na niferoedd ac yn cynnwys y gyllideb ddatganoledig yn unig.
- 5.5 Mae **cymhareb disgybl : athro** ysgolion arbennig Gwynedd y 3ydd isaf drwy Gymru (gweler **Atodiad 4**). Unwaith eto mae'n debygol bod gwahaniaethau yn natur y ddarpariaeth yn dylanwadu i raddau ar y ffigyrau yma.

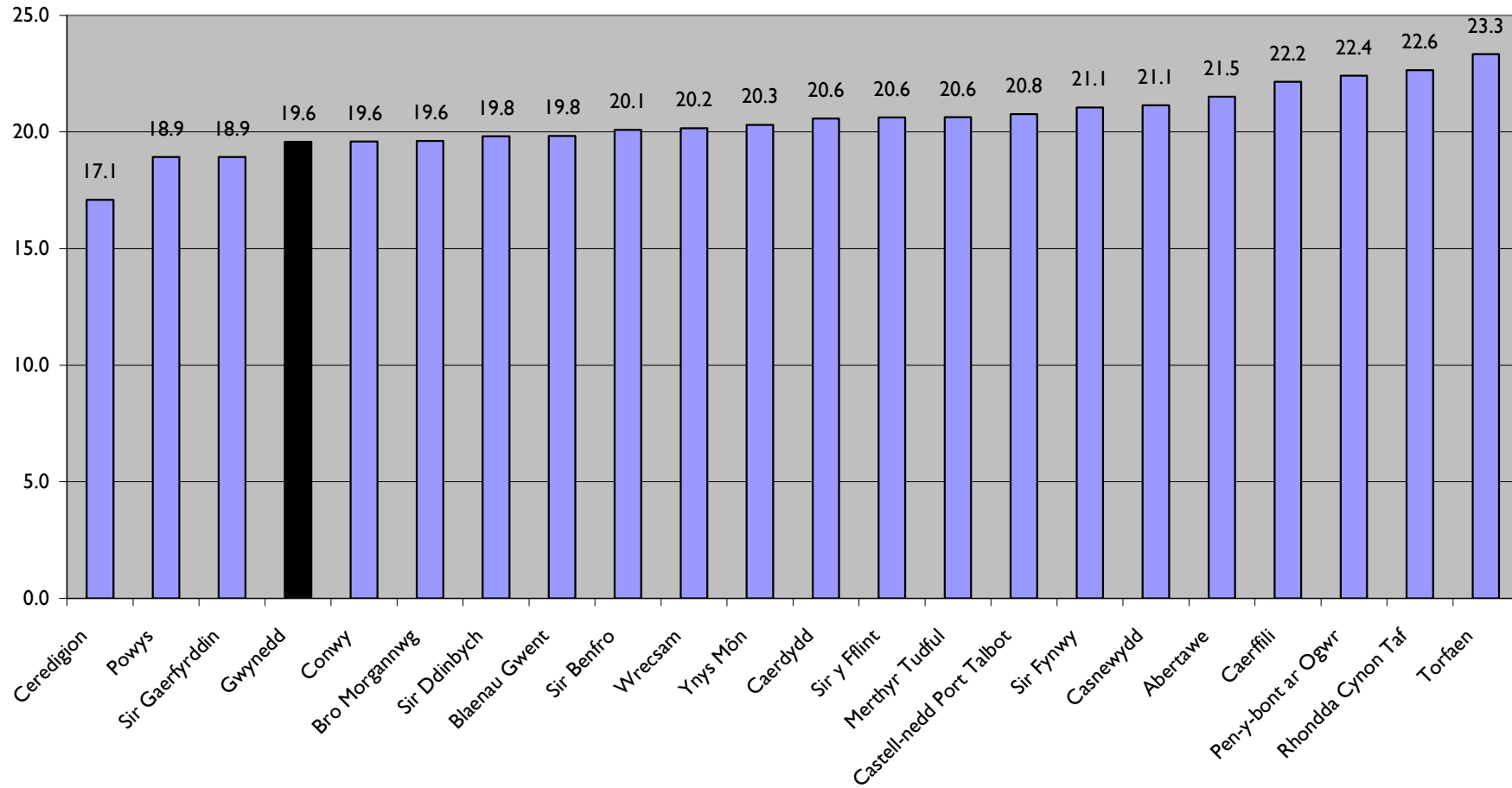
6 Cymariaethau Cymru a Lloegr

- 6.1 Un cwestiwn arall sy'n codi'n aml yn y cyswllt yma yw'r gwahaniaeth lefelau cyllido addysg rhwng Cymru a Lloegr. Cyhoeddwyd y set ddiwethaf o ddata am hyn yn Ionawr 2011, oedd yn dangos bod gwariant addysg £605 yn uwch fesul disgybl yn Lloegr, ar sail gwir wariant 2009/10.
- 6.2 Dylid nodi yng nghyd-destun y diffiniadau yn adran 1 uchod, bod hyn ar sail **gros** ac yn cyfeirio at gyfanswm y **Gyllideb Addysg**. Felly er bod y gwahaniaeth wedi cael ei fynegi yn nhermau "fesul disgybl", mae rhai elfennau o'r gwariant dan sylw (cludiant colegau, grantiau myfyrwyr ayb) heb fod yn ymwneud â disgyblion ysgol o gwbl.
- 6.3 Ni fyddai'n gywir 'chwaith i honni bod y gwahaniaeth yn deillio o fod "llai o'r cyfanswm yn cael ei ddatganoli i ysgolion yng Nghymru" neu "fod gormod o adnodd yn mynd ar weinyddu addysg yng Nghymru" gan fod holl wariant addysg, yn cynnwys gweinyddu ac elfennau canolog eraill, yn rhan o'r cyfanswm sy'n cael ei gymharu.
- 6.4 Mae gwaith blaenorol gennym ar hyn wedi sefydlu bod gwariant fesul disgybl yn gyffredinol uwch yn Llundain ac yn ninasoedd mawrion Lloegr nag yng ngweddill Lloegr (graddfeydd cyflog uwch fyddai rhan o'r rheswm yn Llundain; nid yw'n glir ai lefelau uchel o amddifadedd neu resymau eraill sy'n gyfrifol yn y dinasoedd eraill). O eithrio'r awdurdodau hynny (sef y cyn-ardaloedd "metropolitan" yn bennaf) o'r gymhariaeth byddai'r gwahaniaeth yn disgyn i £201 y disgybl.
- 6.5 Ymhellach, mae'n ymddangos bod y gwahaniaeth o £201 yn disgyn o fewn y categorïau 'addysg heblaw am ysgolion' a bod gwariant ar ysgolion fesul disgybl yn uwch mewn gwirionedd yng Nghymru nag yn Lloegr tu allan i'r dinasoedd. (Wedi dweud hynny, mae swyddogion Llywodraeth Cymru wedi

nodi wrthym ei bod yn gamarweiniol i ddadansoddi'r gwahaniaeth islaw'r cyfanswm yn y modd yma; mae'n debyg felly bod angen gofal wrth ddehongli hyn er ein bod yn dal i fethu gweld dim yn sylfaenol o'i le gyda'r gymhariaeth).

- 6.6 I grynhoi felly, tra nad oes amheuaeth bod gwariant Lloegr yn gyffredinol uwch fesul disgybl fe ellid cwestiynu pa mor ystyrion yw'r holl gymhariaeth mewn sefyllfa lle mae dosbarthiad poblogaeth y ddwy wlad mor wahanol i'w gilydd a lle ymddengys bod yna ffactorau neilltuol yn ninasoedd Lloegr sy'n gofyn am wario sylweddol uwch. Mae yna hefyd farc cwestiwn (o leiaf) am faint o'r gwahaniaeth sy'n berthnasol i ysgolion yn hytrach na'r maes addysg ehangach.
- 6.7 Mae erthygl ystadegol gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru (Ionawr 2012) yn esbonio nad oes modd bellach cymharu gwariant Addysg rhwng y ddwy wlad. Mae hyn oherwydd bod nifer sylweddol o ysgolion Lloegr (dros draean y sector uwchradd) ar ganol trosi i academiâu y tu allan i reolaeth awdurdodau lleol. Nid yw data ariannol academiâu yn cael ei gasglu mewn modd cyson ar hyn o bryd a hyd yn oed pe bai ar gael, byddai'n anodd osgoi 'cyfrif dwbl' gyda gwybodaeth awdurdodau lleol am fod y sefyllfa yno mor gyfnewidiol.
- 6.8 Ni fydd diweddariadau ar hyn yn cael eu cyhoeddi yn y dyfodol agos felly, er bod Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i "barhau i archwilio opsiynau" ar gyfer atgyfodi'r gymhariaeth yn y dyfodol gan eu bod yn "ymwybodol o alw uchel gan ddefnyddwyr" am y data yma.

Cymhareb disgybl:athro cynghorau Cymru 2012: Sector cynradd (a meithrin)

Atodiad 2

Cymharu effaith patrwm ysgolion cynradd Gwynedd efo Sir Benfro a Phowys

Linell sylfaen – gwir sefyllfa Gwynedd 2012/13

Maint Ysgol (nifer disgyblion)	Nifer Disgyblion	Nifer Ysgolion	Cyllid fesul disgybl (£)
1 – 40	862	31	6,433
41 – 60	1,003	20	4,693
61 – 80	890	13	4,138
81 - 100	546	6	4,148
101 – 120	790	7	4,013
121 – 140	396	3	4,262
141 – 160	597	4	4,089
161 – 180	865	5	3,983
181 – 200	774	4	4,133
201 +	2,351	9	3,927
Cyfanswm	9,074	102	4,339

Cymharu hyn gyda Sir Benfro a Phowys

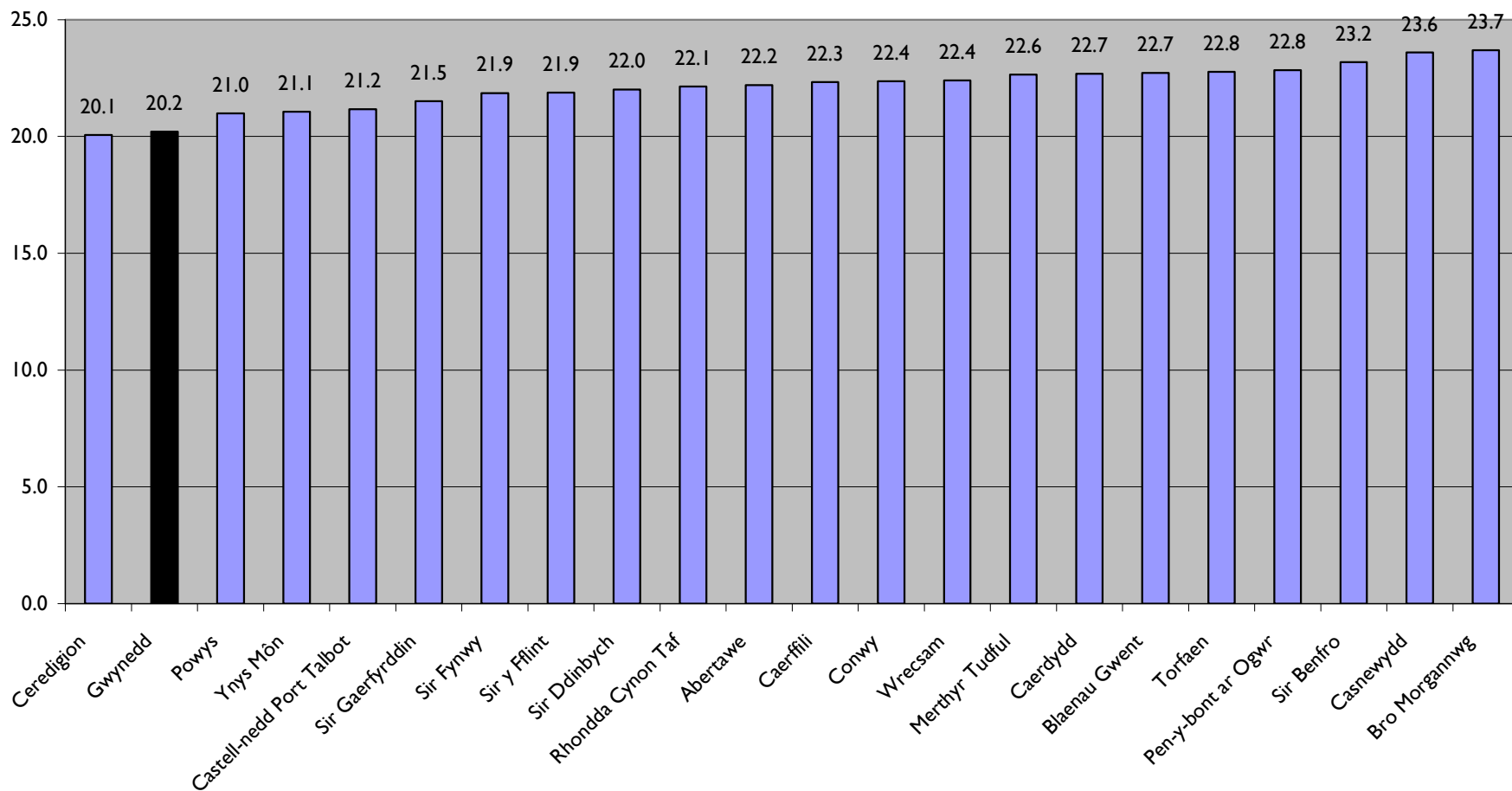
	Sir Benfro			Powys		
Sefyllfa 2012/13	Maint Ysgol (nifer disgybl)	Nifer Disgyblion	Nifer Ysgolion	Maint Ysgol (nifer disgybl)	Nifer Disgyblion	Nifer Ysgolion
	1 – 40	85	3	1 – 40	555	20
	41 – 60	109	2	41 – 60	657	14
	61 – 80	635	9	61 – 80	696	10
	81 - 100	277	3	81 - 100	1,352	15
	101 – 120	976	9	101 – 120	664	6
	121 – 140	1,435	11	121 – 140	1,035	8
	141 – 160	299	2	141 – 160	1,364	9
	161 – 180	514	3	161 – 180	864	5
	181 – 200	392	2	181 – 200	760	4
	201 +	5,095	17	201 +	1,921	8
	Cyfanswm	9,817	61	Cyfanswm	9,868	99
	Cyllid cyfartalog fesul disgybl = £4,192			Cyllid cyfartalog fesul disgybl = £3,907		
Felly:	<ul style="list-style-type: none"> Mae gan Sir Benfro tua 750 disgybl yn fwy na Gwynedd Ond mae ganddynt dros 40 o ysgolion yn llai 			<ul style="list-style-type: none"> Mae'r patrwm ysgolion yn debycach i Wunedd Ond maent yn dal i addysgu nifer tebyg o ddisgyblion i Sir Benfro, mewn llai o ysgolion na Gwynedd 		
<u>Pe bai patrwm ysgolion Gwynedd yn cyfateb â phatrwm y sir</u>	Maint Ysgol (nifer disgybl)	Nifer Disgyblion	Nifer Ysgolion	Maint Ysgol (nifer disgybl)	Nifer Disgyblion	Nifer Ysgolion
	1 – 40	79	3	1 – 40	510	18
	41 – 60	101	2	41 – 60	604	13
	61 – 80	587	8	61 – 80	640	9

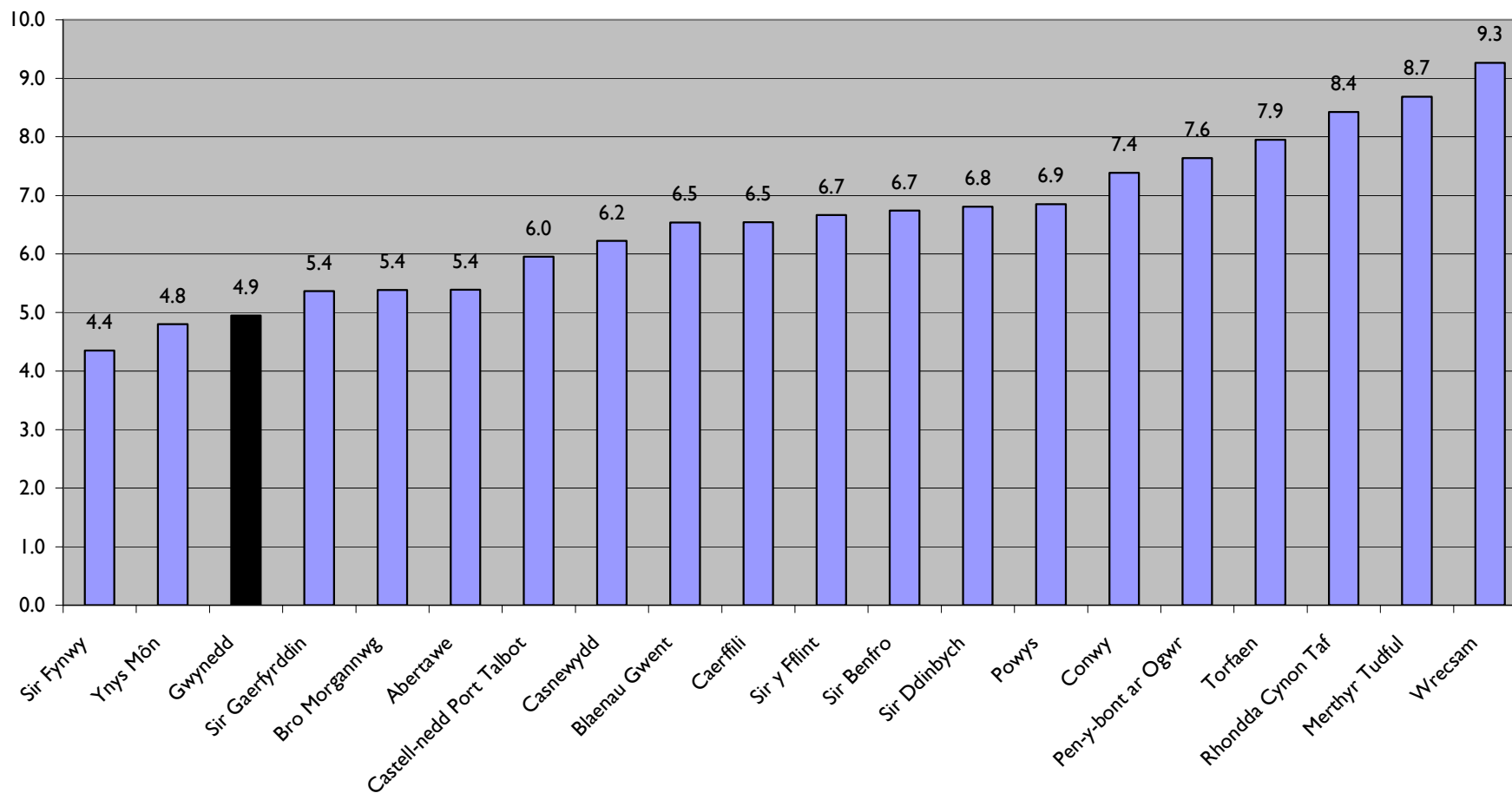
Atodiad 2

	Sir Benfro			Powys		
yma, dyma fyddai sefyllfa Gwynedd	81 - 100	256	3	81 - 100	1,243	14
	101 – 120	902	8	101 – 120	611	6
	121 – 140	1,327	10	121 – 140	952	7
	141 – 160	276	2	141 – 160	1,254	8
	161 – 180	475	3	161 – 180	795	5
	181 – 200	362	2	181 – 200	699	4
	201 +	4,709	16	201 +	1,766	7
	Cyfanswm	9,074	57	Cyfanswm	9,074	91
Felly:	<ul style="list-style-type: none"> Byddai gennym 45 llai o ysgolion nag sydd gennym ar hyn o bryd Byddai'r ysgolion hynny'n dipyn mwy ar y cyfan e.e. dim ond 3 ysgol dan 40 disgybl wedyn o'i gymharu â 31 rwan; 2 ysgol rhwng 41-60 disgybl o'i gymharu ag 20 rwan 			<ul style="list-style-type: none"> Gellid efallai dadlau bod Powys yn fwy addas ar gyfer cymharu na Penfro, achos natur fwy gwledig / gwasgaredig y sir Ond hyd yn oed wedyn byddai 11 llai o ysgolion, a dros draean yn llai yn y categorïau maint lleiaf 		
<u>Pe byddai cyllid fesul disgybl Gwynedd ar gyfer pob 'band maint' yn aros yn gyson</u> , beth fyddai effaith ariannol hynny?	<p>Presennol £39.373m Wedyn £36.757m</p> <p>Gwahaniaeth £2.616m Llai amcangyfrif cost cludiant ychwanegol £1.125m</p> <p>Felly byddai tua £1.5m yn cael ei 'ryddhau' drwy newid ein patrwm ysgolion i gyfateb i un Sir Benfro.</p> <p>Pe byddai'r swm yma wedyn yn cael ei ail-fuddsoddi ar draws yr holl ysgolion, byddai'n cyfateb i £164 ychwanegol fesul disgybl.</p> <p>(neu £166 y disgybl o eithrio'r disgyblion hynny fyddai'n dal mewn ysgol llai na 40 disgybl, ac felly eisoes yn cael ychwanegiad 'rhwyd diogelwch').</p>			<p>Presennol £39.373m Wedyn £38.548m</p> <p>Gwahaniaeth £825k Llai amcangyfrif cost cludiant ychwanegol £275k</p> <p>Felly byddai tua £0.55m yn cael ei 'ryddhau' drwy newid ein patrwm ysgolion i gyfateb i un Powys.</p> <p>Pe byddai'r swm yma wedyn yn cael ei ail-fuddsoddi ar draws yr holl ysgolion, byddai'n cyfateb i £61 ychwanegol fesul disgybl.</p> <p>(neu £64 y disgybl o eithrio'r disgyblion fyddai'n dal mewn ysgol llai na 40 disgybl).</p>		

Cyfartaledd maint dosbarthiadau cynghorau Cymru 2012: Sector uwchradd (blwyddyn 7-11)

Cymhareb disgybl:athro cyngorau Cymru 2012: Sector arbennig

Cyllido Ysgol Pendalar ac Ysgol Hafod Lon

Ym mis Hydref 2010, ar gais y Cynulliad Cenedlaethol, cyhoeddodd Swyddfa Archwilio Cymru adroddiad ar “Y Defnydd o Adnoddau mewn Ysgolion Arbennig”. Roedd yr adroddiad yn cynnwys nifer o argymhellion i gynghorau Cymru gan gynnwys:

“Dylai cynghorau a'r ysgolion arbennig a gynhelir ganddynt gynnal adolygiadau sylfaenol o'r trefniadau ariannu ar gyfer disgyblion sydd wedi'u lleoli mewn ysgolion arbennig - gan ddefnyddio'r wybodaeth ddiweddaraf am anghenion cyfredol a chostau cymharol ar gyfer disgyblion o fewn yr awdurdod a'r tu allan iddo.”

Roedd yr adroddiad yn cyfeirio at yr unig ganllawiau sy'n bod ar gyllido ysgolion arbennig a gyflwynwyd gan y Swyddfa Gymreig mewn Cylchlythyr yn 1990 ond yn dwyn sylw at y newidiadau ers hynny:

“Dros yr 20 mlynedd ddiwethaf, bu cynnydd o ran difrifoldeb a chymhlethdod anghenion disgyblion sy'n mynychu ysgolion arbennig. O ganlyniad i effaith gyfunol y newidiadau hyn, nid yw'r sail a ddefnyddir i ddyrannu adnoddau i ysgolion arbennig mewn llawer o gynghorau yn briodol mwyach.”

Gyda'r adroddiad hwn fel sail beth ddylai Cyngor Gwynedd ei wneud?

Cymharu â chynghorau eraill

Yn sicr mae'r adroddiad yn argymhell y dylai Gwynedd gymharu â chynghorau eraill Cymru. Mae degau ar ddegau o dablau i'r diben hwn yn cael eu cyhoeddi'n flynyddol. Pe baem yn cychwyn drwy edrych ar un, sef y tabl sy'n rhestru'r arian y pen sy'n cael ei ddyrannu i ysgolion arbennig cynghorau Cymru yna byddai Gwynedd yn safle 15 allan o 22. Mae'r gymhariaeth hon a'r ffaith bod Gwynedd yn safle 3 allan o 22 yn y dyraniad i'r ysgolion cynradd yn rhoi lle i rai ddadlau bod ysgolion arbennig Gwynedd yn cael eu hariannu'n llai hael na'r ysgolion cynradd. Credaf y byddai eraill yn dadlau'r un mor gryf mai ymarferiad cwbl annheg yw cymharu ysgolion arbennig ag ysgolion cynradd gan fod yna gymaint o ysgolion cynradd bychan iawn yng Ngwynedd, ac yn y blaen, ac yn y blaen .....

Mae hyn yn codi cwestiwn sylfaenol sef: **Be ydy gwerth cymhariaeth os nad ydym yn gwbl argyhoeddedig ein bod yn cymharu tebyg efo tebyg?**

Rydwi i o'r farn mai peth peryglus iawn yw cymharu heb yn gyntaf fynd i'r ymdrech i ddadansoddi **pob elfen** er mwyn sicrhau bod rhywun mewn gwirionedd yn cymharu tebyg efo tebyg.

Y ffordd orau i esbonio hyn yw drwy enghraifft - cymharu dwy ysgol gyfagos sef Ysgol y Bont, Ynys Môn ac Ysgol Pendalar, Gwynedd. Ar un olwg mae hon yn edrych yn gymhariaeth eithaf teg gan fod y ddwy ysgol oddeutu'r un maint a'r ddwy yn gysylltiedig â'r un Cydbwyllgor Addysg Arbennig.

Rhestraf ychydig o ffeithiau ar ystadegau oedd yn bodoli yn 2011:

Mae Ysgol y Bont yn derbyn mwy o gyllid y pen nag Ysgol Pendalar. Ydy hyn yn gyfystyr â bod Ynys Môn yn cyllido addysg arbennig yn fwy hael na Gwynedd?

Mae disgyblion Ysgol Pendalar yn cael eu cyllido ar sail 5 band: 1*,1,2,4,5. Lleolir y cyfan o'r disgyblion ar y 3 band canol.

Mae disgyblion Ysgol y Bont yn cael eu cyllido ar sail 3 band: D*,D,C. Lleolir y cyfan o'r disgyblion ar y 2 fand uchaf.

*Gan fod y bandiau uchaf yn denu mwy o gyllid, mae **lleoliad** disgyblion Ysgol y Bont yn denu mwy o gyllid na **lleoliad** disgyblion Ysgol Pendalar.*

Be baem yn lleoli disgyblion Ysgol Pendalar fel y lleolir disgyblion Ysgol y Bont yna byddai disgyblion Ysgol Pendalar yn derbyn mwy o gyllid y pen na disgyblion Ysgol y Bont.

*Felly nid mater o **haelioni mewn cyllido** sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth rhwng y ddwy ysgol ond mater o **osod ar fand**.*

O ystyried bod y ddwy ysgol yn dod o dan ambarél yr un Cydbwyllgor ni fyddai'n taro rhywun bod gwahaniaeth sylweddol yn y dull o fandio disgyblion yn bodoli ac ni fyddai'n amlwg mai hyn yn unig sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth yn y cyllido. Er bod y ddwy ysgol yn arwynebol debyg nid ydym, yn cymharu tebyg efo tebyg wrth ystyried cyllido

Mae cymharu ag ysgolion mewn awdurdodau pell a dieithr yn fwy o broblem. Yn yr adroddiad argymhellir bod ymarfer dda gan Gyngor Caerffili yn y modd y maent yn cyllido

ysgol arbennig Trinity Fields. Ond os aiff rhywun dan groen y dull cyllido hwnnw, mae'n amlwg bod y dull cyllido newydd wedi ei ffurfio i gynhyrchu'r un swm ag oedd yr hen ddull yn ei gynhyrchu. Yng Nghaerffili, swm o arian nid anghenion y disgyblion sydd wedi cynhyrchu'r adnoddau. O ganlyniad nid oes dim y gellir ei drosglwyddo'n absoliwt i ysgol arall mewn awdurdod arall.

Os nad oes gwerth gwirioneddol mewn cymharu ag awdurdodau eraill - ac mae adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru yn feirniadol iawn o ansawdd y wybodaeth a drosglwyddir gan gynghorau lleol i'r Cynulliad Cenedlaethol - **ar ba sail y mae dod i gasgliad bod Cyngor Gwynedd yn cyllido ysgolion arbennig y sir yn deg neu'n annheg?**

Model Cyllido

Yn 1990 cyhoeddodd y Swyddfa Gymreig Gylchlythyr 58/90 yn dwyn y teitl "Staffio ar gyfer Disgyblion ag Anghenion Addysgol Arbennig". Fel y nodwyd eisoes dyma'r unig ganllaw staffio sy'n bodoli ac mae llawer o newidiadau wedi digwydd ers hynny - daeth Rheolaeth Leol Ysgolion a Chwricwlwm Cenedlaethol i enwi dau. Serch hynny dyma'r unig sail genedlaethol wrthrychol sydd gennym sy'n ceisio cyfarfod ag anghenion disgyblion mewn ysgolion arbennig. Felly cwestiwn teg i'w ofyn ydy: A ydy Ysgol Pendalar yn derbyn yr adnoddau staffio yn 2011 a argymhellwyd gan y Swyddfa Gymreig yn 1990?

Dyma dabl sy'n dangos sawl athro a sawl cymhorthydd (CCD) y byddai model sylfaenol 1990 wedi ei gynhyrchu ar gyfer Ysgol Pendalar **yn seiliedig ar 76 lle.**

Pendalar							
Anawsterau		Disgyblion		Cymh. Athro	Athrawon	Cymh. CCD	CCD
Difrifol Luosog	C	24.74		0.2	4.948	0.3	7.422
	U	16.79		0.2	3.358	0.3	5.037
Cyfathrebu Dwys	C	8.84		0.18	1.5912	0.18	1.5912
	U	12.37		0.18	2.2266	0.1	1.237
Datblygiadol Dwys	C	2.65		0.13	0.3445	0.13	0.3445
	U	10.61		0.13	1.3793	0.13	1.3793
		76			13.8476		17.011
Staff Cyfredol (2011)					11		27.5
Wedi addasu (ar 2:1)					13.85		21.8

A derbyn bod cost 2 Gymhorthydd yn cyfateb yn fras i 1 Athro, gellir addasu'r staffio cyfredol i 13.85 athro a 21.8 Cymhorthydd. Mae'r tabl yn dangos bod staffio cyfredol Ysgol Pendalar tua 4.8 Cymhorthydd yn well na'r staffio a argymhellwyd yn 1990.

Mae'r model cyllido hwn yn dilyn y patrwm:

Nifer disgyblion → Nifer Athrawon + Cymhorthyddion → Cyllid

Yn gyfredol mae ysgolion arbennig Gwynedd yn cael eu cyllido ar y patrwm:

Nifer disgyblion → Cyllid

(Mae'n bur debyg bod y patrwm hwn wedi ei sefydlu amser maith yn ôl ar nifer athrawon a nifer cymhorthyddion ond bellach nid yw'r cysylltiad yn amlwg.)

Credaf fod angen i bob cynllun cyllido gyfeirio at y **ddarpariaeth** sy'n sail i'r cynllun hwnnw. Heb wneud hyn mae'n anodd iawn cynnal deialog ystyrlon rhwng cyngor ac ysgol pan drafodir cyllido.

Ychwanegiadau i'r model sylfaenol a awgrymwyd yn 1990

Mae Cylchlythyr 58/90 hefyd yn argymhell y dylid ychwanegu at y model staffio uchod pan:

1. mae gan y disgybl gyfuniad o anawsterau
2. mae disgybl dan 6 oed
3. mae disgybl rhwng 14 a 16 oed
4. mae disgybl dros 16 oed ar gyfer gweithgareddau all-ysgol
5. mae'n rhaid rhyddhau athrawon i ddyletswyddau all-ysgol

Y cwestiwn ydy sut mae rhywun yn mynd ati i fesur yr ychwanegiadau sy'n haeddiannol yn 2012? Does dim dwywaith y byddai hyn yn golygu gorchwyl manwl a dyrys iawn. Efallai y byddai'n fwy ymarferol ar hyn o bryd i dderbyn ychwanegiadau bras ar sail profiad mewn sectorau eraill e.e. cynradd ac uwchradd.

Ychwanegiad 1: Gellir cyfarfod hyn drwy ddefnyddio'r gymhareb sy'n bodoli'n gyfredol rhwng Band 1 a Band 1*, sef 125%, i sefydlu band Difrifol Eithriadol fel band newydd yn y model. Byddai staffio Ysgol Hafod Lon (**42 lle**) ar fodel 58/90 fel a ganlyn:

Hafod Lon						
Anawsterau		Disgyblion	Cymh. Athro	Athrawon	Cymh. CCD	CCD
Difrifol Eithriadol	C	0	0.25	0	0.375	0
	U	3	0.25	0.75	0.375	1.125
Difrifol Luosog	C	4	0.2	0.8	0.3	1.2
	U	8	0.2	1.6	0.3	2.4
Cyfathrebu Dwys	C	6	0.18	1.08	0.18	1.08
	U	4	0.18	0.72	0.1	0.4
Datblygiadol Dwys	C	7	0.13	0.91	0.13	0.91
	U	10	0.13	1.3	0.13	1.3
		42		7.16		8.42
Staff Cyfredol (2011)				6.00		13.00
Wedi addasu (ar 2:1)				7.16		10.68

Gwelir bod staffio Ysgol Hafod Lon ym Medi 2012 yn 2.27 cymhorthydd yn well nag argymhelliad 1990.

Ychwanegiadau 2,3 a 4. Yn y sector cynradd, mae tua 10% yn fwy yn cael ei ddyrannu i gyllido disgyblion “meithrin a derbyn” o’u cymharu â disgyblion CA1 a CA2. Gellir cynnwys y ffactor hwn yn y model staffio. Hefyd gellir ychwanegu canran debyg at ddisgyblion CA5 o’u cymharu â CA3 a CA4. Byddai hyn yn cyfarfod ag “ychwanegiad 2 a 4”. Nid oes lle i gredu y gellir cyfiawnhau “ychwanegiad 3” gan nad oes fawr o wahaniaeth bellach yn y ddarpariaeth rhwng disgyblion CA3 a disgyblion CA4 mewn ysgolion arbennig 3 – 19.

Wrth dderbyn yr ychwanegiadau hyn byddai staffio’r ddwy ysgol fel a ganlyn:

Pendalar						
Anawsterau		Disgyblion	Cymh. Athro	Athrawon	Cymh.CD	CCD
Difrifol Luosog	C	24.74	0.20625	5.10	0.309375	7.66
	U	16.79	0.20625	3.46	0.309375	5.19
Cyfathrebu Dwys	C	8.84	0.185625	1.64	0.185625	1.64
	U	12.37	0.185625	2.30	0.103125	1.28
Datblygiadol Dwys	C	2.65	0.1340625	0.36	0.1340625	0.36
	U	10.60	0.1340625	1.42	0.1340625	1.42
		76.00		14.28		17.54
Staff Cyfredol (2011)				11.00		27.50
Wedi addasu (ar 2:1)				14.28		20.94

Hafod Lon						
Anawsterau		Disgyblion	Cymh. Athro	Athrawon	Cymh. CCD	CCD
Difrifol Eithriadol	C	0	0.2578125	0.00	0.38671875	0.00
	U	3	0.2578125	0.77	0.38671875	1.16
Difrifol Luosog	C	4	0.20625	0.83	0.309375	1.24
	U	8	0.20625	1.65	0.309375	2.48
Cyfathrebu Dwys	C	6	0.185625	1.11	0.185625	1.11
	U	4	0.185625	0.74	0.103125	0.41
Datblygiadol Dwys	C	7	0.1340625	0.94	0.1340625	0.94
	U	10	0.1340625	1.34	0.1340625	1.34
		42		7.38		8.68
Staff Cyfredol (2011)				6.00		13.00
Wedi addasu (ar 2:1)				7.38		10.24

Mae Ysgol Pendalar 3.40 cymhorthydd yn well allan ac Ysgol Hafod Lon 1.56 cymhorthydd.

Ychwanegiad 5 a hyfforddi staff

Ers 1990, mae nifer o grantiau hyfforddiant wedi eu creu ac o ganlyniad nid yw "ychwanegiad 5" mor berthnasol heddiw ag yr oedd pan gyhoeddwyd Cylchlythyr 58/90.

Serch hynny mae'r galw am hyfforddiant arbenigol i staff ysgolion arbennig wedi cynyddu a bellach mae nifer o'r cyrsiau yn all-sirol gyda ffioedd costus.

Nid oes patrwm sefydlog i'r cyrsiau hyn a gallant amrywio o flwyddyn i flwyddyn gydag ambell i gwrs yn gwrs 5 diwrnod gyda ffi o £2000.

Nid yw'n arferol i gynnwys cyllid ar gyfer hyfforddiant yn yr arian a ddyrennir i ysgolion ond yn hytrach ei gynnwys yn y cyllid a gedwir yn ganolog gan y cyngor. Ar hyn o bryd mae ysgolion Pendalar a Hafod Lon yn talu am nifer o gyrsiau hyfforddi allan o gronfeydd annibynnol yn yr ysgolion.

Mae angen adolygu hyn a sefydlu polisi clir.

Ychwanegiadau eraill rhwng 1990 a 2011

Ar y dechrau cyfeiriwyd at y dyfyniad hwn o adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru:

“Dros yr 20 mlynedd ddiwethaf, bu cynnydd o ran difrifoldeb a chymhlethdod anghenion disgyblion sy'n mynychu ysgolion arbennig. O ganlyniad i effaith gyfunol y newidiadau hyn, nid yw'r sail a ddefnyddir i ddyrannu adnoddau i ysgolion arbennig mewn llawer o gynghorau yn briodol mwyach.”

Sut mae cynnwys hyn? Credaf fod lle i ddadlau bod y newid hwn yn cael ei gydnabod yn y rhyddid sy'n bod yn gyfredol i symud disgyblion ar y bandiau. Wrth ychwanegu'r band “**Difrifol Eithriadol**” at y bandiau credaf y byddai'n deg dweud na fydd y dyfyniad uchod yn berthnasol i Gyngor Gwynedd.

Wrth gyfeirio at Gylchlythyr 58/90, mae adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru yn cyfeirio at y newidiadau sydd wedi dod i rym ers 1990. Cyfeiriwyd at ddau newid eisoes sef Rheolaeth Leol Ysgolion a'r Cwricwlwm Cenedlaethol. Yn y sector cynradd, mae'r ddau newid hwn wedi esgor ar ddau drefniant yn yr ysgolion sef cydnabod y dylid ychwanegu at staffio ysgol gynradd fel a ganlyn:

Rheolaeth: ychwanegu 10% (sy'n rhyddhau Pennaeth etc.)

Cynllunio, Paratoi ac Asesu (CPA): ychwanegu 10%

Credaf ei bod yn deg i drosglwyddo hyn i'r ysgolion arbennig sef **ychwanegu 10% Rheolaeth a 10% CPA i'r model cyllido.**

Ar hyn o bryd nid yw ysgolion arbennig Gwynedd yn cael eu cyllido ar sail cyflog cyfartalog yr ysgol. Mae ysgolion cynradd y sir yn cael eu cyllido yn trwy'r dull hwn. Credaf y dylid mabwysiadu hyn yn yr ysgolion arbennig sef **cyllido ar sail cyflog cyfartalog yr ysgol.**

O dderbyn hyn byddai angen **creu model staffio i'r ddwy ysgol h.y. sawl pennaeth cynorthwyol, amrediad lwfansau i athrawon, a sawl cymhorthydd ar lefelau 1, 2, 3 a 4.** Os defnyddir cyflog cyfartalog yn sail i'r cyllido yna rhaid derbyn y **bydd angen i ysgolion roi ystyriaeth fanwl i'r model staffio wrth wneud penderfyniadau ar gyflogau'r staff.**

Ffactor ysgol fechan

Mae Cylchlythyr 58/90 yn dwyn sylw at hyn: "Dylai staffio gymryd i ystyriaeth broblemau'r ysgolion arbennig lleiaf." Yn y sector cynradd byddai gwahaniaeth sylweddol (tua 10%) rhwng cyllid staffio ysgol gyda 42 o ddisgyblion o'i gymharu ag ysgol gyda 76 disgybl. Credaf na fyddai'n deg i drosglwyddo cymhareb gyffelyb o'r cynradd i'r sector arbennig gan fod maint dosbarthiadau mewn ysgolion arbennig gymaint yn llai. Serch hynny, dylid cydnabod ffactor maint yn y cyllido. Awgrymaf y dylai model staffio Ysgol Hafod Lon ddangos **ychwanegiad o 5%** ar y model staffio.

Goblygiadau cyllidol yr holl ychwanegiadau

Mae'r holl ychwanegiadau wedi eu cynnwys yn y tablau canlynol. Mae'r costau wedi eu sylfaenu ar gost gyfartalog athro o £45,000 a chost gyfartalog cymhorthydd o £21,200.

*Nodyn. Os yw ysgol ar hyn o bryd yn cyflogi staff ar lwfansau/graddfeydd sydd ar gyfartaledd yn uwch na'r hyn a argymhellir yn y model yna bydd y cyfansymiau isod ychydig yn llai. Ar y llaw arall os yw lwfansau/graddfeydd yr ysgol yn llai na'r model yna bydd y cyfansymiau ychydig yn fwy.

Pendalar						
Anawsterau		Disgyblion	Cymh. Athro	Athrawon	Cymh. CCD	CCD
Difrifol Luosog	C	24.74	0.20625	5.10	0.309375	7.66
	U	16.79	0.20625	3.46	0.309375	5.19
Cyfathrebu Dwys	C	8.84	0.185625	1.64	0.185625	1.64
	U	12.37	0.185625	2.30	0.103125	1.28
Datblygiadol Dwys	C	2.65	0.1340625	0.36	0.1340625	0.36
	U	10.60	0.1340625	1.42	0.1340625	1.42
		76.00		14.28		17.54
20% Rheoli a CPA				17.14		17.54
Staff Cyfredol (2011)				11.00		27.50
Ychwanegiadau				6.14		-9.96
Cost ychwanegol				£276,137		-£211,152

Cost ychwanegol mabwysiadu'r model i Ysgol Pendalar fyddai **tua £64,985** (gweler *Nodyn uchod).

Hafod Lon						
Anawsterau	Disgyblion		Cymh. Athro	Athrawon	Cymh. CCD	CCD
Difrifol Eithriadol	C	0	0.2578125	0.00	0.3867188	0.00
	U	3	0.2578125	0.77	0.3867188	1.16
Difrifol Luosog	C	4	0.20625	0.83	0.309375	1.24
	U	8	0.20625	1.65	0.309375	2.48
Cyfathrebu Dwys	C	6	0.185625	1.11	0.185625	1.11
	U	4	0.185625	0.74	0.103125	0.41
Datblygiadol Dwys	C	7	0.1340625	0.94	0.1340625	0.94
	U	10	0.1340625	1.34	0.1340625	1.34
		42		7.38		8.68
5% ffactor maint				7.75		9.11
20% Rheoli a CPA				9.30		9.11
Staff Cyfredol (2011)				6.00		13.00
Ychwanegiadau				3.30		-3.89
Cost ychwanegol				£148,659		-£82,468

Cost ychwanegol mabwysiadu'r model i Ysgol Hafod Lon fyddai **tua £66,191**

Sail y model

Mae'r model yn seiliedig ar gyllido nifer o **lefydd** yn yr ysgolion. Dyma hefyd sail y cyllido cyfredol ac er bod hyn yn cael ei adolygu bob blwyddyn nid yw'r drefn o ddangos y cysylltiad rhwng nifer y **disgyblion ar adeg benodol** a'r nifer o **lefydd** yn ymddangos yn gyson nac yn glir.

Y dyfodol

Mae Cylchlythyr 58/90 yn datgan mai "man cychwyn yn unig" ydy'r model staffio.

Er yr ymgais i ddiweddarau ac ychwanegu at y model, rhaid cydnabod mai sefydlu "man cychwyn arall" yn unig sydd wedi ei gyflawni yn yr adroddiad hwn.

Mae model 1990 yn ei hanfod yn argymhell y dylai ysgol arbennig gyflogi tua 25% yn fwy o gymhorthyddion nag o athrawon. Mae ysgolion arbennig Gwynedd yn 2011-12 yn cyflogi dwywaith cymaint o gymhorthyddion ag o athrawon ac mae perffaith ryddid iddynt gynnal y patrwm hwn i'r dyfodol. Nid oes cysondeb ar y gymhareb athro/cymhorthydd drwy'r wlad. Mae rhai ysgolion yn ffafrio athrawon, eraill yn ffafrio cymhorthyddion. Dyma faes diddorol iawn i gynnal trafodaeth i'r dyfodol.

Pennaeth Addysg Head of Education

Dewi R. Jones

Gofynnwch am/Ask for: **Dewi R Jones**

☎ (01286) 679467

Ein Cyf / Our Ref: **DRJ/AAS**

📄 (01286) 677347

Eich Cyf / Your Ref:

✉ dewirjones@gwynedd.gov.uk

14 Ionawr 2013

At benaethiaid a chadeiryddion llywodraethwyr ysgolion cynradd Gwynedd

Annwyl Bennaeth/Cadeirydd Y Llywodraethwyr

Par: Ymgynghori ar sail dosbarthu arbedion trefniadaeth ysgolion

Y mae'r hyn a gyflwynir i chi yn y llythyr hwn yn seiliedig ar benderfyniadau Cyngor Gwynedd ym maes ad-drefnu ysgolion yn nalgylchoedd Tywyn a'r Berwyn.

Bydd rhai o'r cynlluniau y penderfynwyd arnynt yn weithredol yn ystod y flwyddyn gyllidol 2013/14, sef:

1. Ysgol Craig y Deryn yn agor 1 Medi 2013 : cau Ysgolion Abergynolwyn (eisoes wedi cau 1 Ebrill 2011), Brynchrug, Llanegryn a Llwyngwril ar 31 Awst 2013.
2. Ysgol Aberdyfi : cau 31 Awst 2013
3. Ysgol Y Parc : cau 31 Awst 2013

Amgaeaf **Atodiad 1** sy'n manylu ar yr arbedion ariannol gwreiddiol a'r rhai diweddaraf sy'n deillio o'r cynlluniau.

Yn ystod y flwyddyn gyllidol 2013/14 ymddengys y bydd yn bosib rhyddhau £200,000 o'r arbedion sy'n weithredol o 1 Medi 2013 i'r 98 Ysgol Gynradd fydd yng Ngwynedd bryd hynny.

Ar ôl ystyried sylwadau swyddogion, rhai Penaethiaid Cynradd a'r Aelod Cabinet, cychwynnir yn awr ar ymgynghoriad ar y ddau opsiwn dosbarthu isod ac amgaeaf **Atodiad 2** sy'n amlygu'r effaith ariannol ar ysgolion unigol.

Opsiwn 1

- A. Dosbarthu £98,000 trwy ddileu'r llinell "Cynllun Cefnogi Dosbarthiadau Mawr CA2" fydd yn dosbarthu £1,000 i bob ysgol er mwyn dileu'r cyfraniad. (Ni fydd hyn yn lleihau'r gyllideb cefnogi dosbarthiadau mawr)
- B. Dosbarthu £102,000 ar sail nifer disgyblion (trwy'r pennawd gwasanaethau a chyflenwadau)

Opsiwn 2

- A. Dosbarthu £98,000 trwy ddileu'r llinell "Cynllun Cefnogi Dosbarthiadau Mawr CA2" fydd yn dosbarthu £1,000 i bob ysgol er mwyn dileu'r cyfraniad. (Nid fydd hyn yn lleihau'r gyllideb cefnogi dosbarthiadau mawr)
- C. Dosbarthu £102,000 ar sail nifer y disgyblion a deilynga ginio am ddim (trwy'r pennawd Anghenion Dysgu Ychwanegol ac Amddifadedd)

Trwy ddefnyddio ystadegau cinio am ddim mae'r ail opsiwn yn cynnwys elfen sy'n ceisio targedu disgyblion o gefndiroedd mwy difreintiedig, gyda'r bwriad i'r cyllid hwnnw gael ei ychwanegu at y cyllid a dderbynia'r ysgolion eisoes er mwyn targedu'r disgyblion hyn mewn modd cadarnhaol a fydd yn dylanwadu ar eu cyrhaeddiad addysgol.

Ymhellach, mae'r Aelod Cabinet dros Addysg wedi gofyn i mi gynnwys ei neges isod:-

"Gan fod y dystiolaeth sydd ar gael bellach yn profi bod yna dangyflawniad ym mherfformiad canran gynyddol o blant a deilynga ginio ysgol am ddim, hoffwn weld yr arian hwn yn cael ei ddefnyddio i gynnig cefnogaeth bellach i'r plant hyn. Gall targedu effeithiol wneud gwahaniaeth".

Siân Gwenllian - Aelod Cabinet dros Addysg

Byddaf yn adrodd i'r Fforwm Cyllid Ysgolion yn eu cyfarfod nesaf ar 4 Chwefror 2013. Oherwydd bod yr amserlen yn dynn, fe gynhwysaf yn yr adroddiad i'r Fforwm grynodeb o'r ymatebion a dderbynnir **cyn brynhawn Gwener, 1 Chwefror 2013**.

Gofynnaf yn garedig i chi ymateb trwy ddefnyddio **Atodiad 3** amgaeedig.

Yn gywir

Dewi R Jones

Dewi R Jones
Pennaeth Addysg

Copi: Tîm Rheoli'r Adran Addysg

Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd LL55 1SH
01766 771000
www.gwynedd.gov.uk

Parch • Gwasanaethu • Positif • Gweithio fel tîm • Gwerth am arian
Respect • Serving • Positive • Working as a team • Value for money

ARBEDION BLWYDDYN GYFAN

Atodiad 1

Amcangyfrif Gwreiddiol		Arbediad gros	Llai cost cludiant ychwanegol	Arbediad Net
		£	£	£
Cyngor 16/12/10	Ysgolion Abergynolwyn, Brynchrug, Llanegryn a Llwyngwril	228,302	64,000	164,302
Cyngor 01/03/11	Ysgol Aberdyfi	72,443	15,000	57,443
Cyngor 12/05/11	Ysgol Y Parc	86,373	15,000	71,373
		387,118	94,000	293,118

Arbedion i'w dosbarthu	
Cadw 20% oddi fewn y dalgyllch	Gweddill i'w ddosbarthu
£	£
32,860	131,442
11,489	45,954
14,275	57,098
58,624	234,494

Amcangyfrif Diweddaraf (Rhagyr 2012)		Arbediad gros	Llai cost cludiant ychwanegol	Arbediad Net
		£	£	£
	Ysgolion Abergynolwyn, Brynchrug, Llanegryn a Llwyngwril	271,378	50,000	221,378
	Ysgol Aberdyfi	88,986	20,000	68,986
	Ysgol Y Parc	85,847	20,000	65,847
		446,211	90,000	356,211

Arbedion i'w dosbarthu	
Cadw 20% oddi fewn y dalgyllch	Gweddill i'w ddosbarthu
£	£
44,276	177,102
13,797	55,189
13,169	52,678
71,242	284,969

FULL YEAR SAVINGS

Appendix 1

Original Estimate		Gross Saving	Less additional transport costs	Net Saving
		£	£	£
Council 16/12/10	Ysgolion Abergynolwyn, Brynchrug, Llanegryn a Llwyngwrlil	228,302	64,000	164,302
Council 01/03/11	Ysgol Aberdyfi	72,443	15,000	57,443
Council 12/05/11	Ysgol Y Parc	86,373	15,000	71,373
		387,118	94,000	293,118

Savings to be distributed	
retain 20% within the catchment area	remainder to be distributed
£	£
32,860	131,442
11,489	45,954
14,275	57,098
58,624	234,494

Latest Estimate (December 2012)		Gross Saving	Less additional transport costs	Net Saving
		£	£	£
	Ysgolion Abergynolwyn, Brynchrug, Llanegryn a Llwyngwrlil	271,378	50,000	221,378
	Ysgol Aberdyfi	88,986	20,000	68,986
	Ysgol Y Parc	85,847	20,000	65,847
		446,211	90,000	356,211

Savings to be distributed	
retain 20% within the catchment area	remainder to be distributed
£	£
44,276	177,102
13,797	55,189
13,169	52,678
71,242	284,969

Ymgynghori ar ddsbarthu arbedion trefniadaeth yn 2013/14 (gweithredol 1 Medi 2013)

Consultation on distribution of school reorganisation savings in 2013/14 (implementation 1 Sept 2013)

				A		B		C		A + B		A + C					
				£98,000		£102,000		£102,000									
				£1,000 i pob ysgol / for each school		Cyfanswm Nifer Disgyblion Pwysol Total FTE Pupil Nos Medi / Sept 2012		ar sail poblogaeth based on population		Nifer Hawl Cinio am Ddim Nos FSM Medi / Sept 2012		ar sail Hawl Cinio am Ddim based on FSM		dileu -£1,000 a gweddill ar sail poblogaeth delete -£1,000 remainder based on population		dileu -£1,000 a'r gweddill ar sail Hawl Cinio am Ddim delete - £1,000 remainder based on FSM	
1	2000	GWAUN GYNFI	£1,000	139.92	£1,573	28	£2,406	£2,573	£3,406								
2	2004	NEFYN	£1,000	116.04	£1,305	20	£1,719	£2,305	£2,719								
3	2006	LLANRUG	£1,000	232.28	£2,612	11	£945	£3,612	£1,945								
4	2008	ABERERCH	£1,000	50.72	£570	3	£258	£1,570	£1,258								
5	2009	ABERSOCH	£1,000	17.08	£192		£0	£1,192	£1,000								
6	2010	BEDDGELERT	£1,000	25.76	£290	3	£258	£1,290	£1,258								
7	2011	BETHEL	£1,000	137.24	£1,543	7	£602	£2,543	£1,602								
8	2013	BODFEURIG	£1,000	57.96	£652	2	£172	£1,652	£1,172								
9	2015	BORTHYGEST	£1,000	54.2	£609	1	£86	£1,609	£1,086								
10	2016	BRONYFOEL	£1,000	24.88	£280	7	£602	£1,280	£1,602								
11	2017	BRYNAERAU	£1,000	70.76	£796	9	£773	£1,796	£1,773								
12	2024	CARMEL	£1,000	42.96	£483	7	£602	£1,483	£1,602								
13	2026	Y GELLI	£1,000	187.88	£2,113	23	£1,976	£3,113	£2,976								
14	2028	PENYBRYN	£1,000	105	£1,181	20	£1,719	£2,181	£2,719								
15	2033	TREFERTHYR	£1,000	107.4	£1,208	2	£172	£2,208	£1,172								
16	2035	CWM Y GLO	£1,000	56.32	£633	5	£430	£1,633	£1,430								
17	2036	CHWILOG	£1,000	59.2	£666	2	£172	£1,666	£1,172								
18	2039	CRUD Y WERIN	£1,000	54.08	£608		£0	£1,608	£1,000								
19	2042	DOLBADARN	£1,000	141.68	£1,593	9	£773	£2,593	£1,773								
20	2046	EDERN	£1,000	68.96	£775	4	£344	£1,775	£1,344								
21	2047	FELINWYDA	£1,000	28.2	£317	1	£86	£1,317	£1,086								
22	2048	BRO PLENNYDD	£1,000	66.52	£748	4	£344	£1,748	£1,344								
23	2049	GARNDOLBENMAEN	£1,000	47.64	£536	9	£773	£1,536	£1,773								
24	2051	GLANADDA	£1,000	41	£461	14	£1,203	£1,461	£2,203								
25	2057	GROESLON	£1,000	69.96	£787	10	£859	£1,787	£1,859								
26	2059	LLANAEL-HAEARN	£1,000	38.64	£435	6	£516	£1,435	£1,516								
27	2060	LLANBEDROG	£1,000	69.2	£778	4	£344	£1,778	£1,344								
28	2066	LLANGYBI	£1,000	70.32	£791	11	£945	£1,791	£1,945								
29	2069	LLANLLECHID	£1,000	222.96	£2,507	33	£2,836	£3,507	£3,836								
30	2070	LLANLLYFNI	£1,000	87.04	£979	19	£1,633	£1,979	£2,633								
31	2071	LLIDIARDAU	£1,000	12.88	£145	6	£516	£1,145	£1,516								
32	2075	BAB MORFA NEFYN	£1,000	47.96	£539	2	£172	£1,539	£1,172								
33	2078	BALADEULYN	£1,000	22.2	£250	2	£172	£1,250	£1,172								

Ymgynghori ar ddsbarthu arbedion trefniadaeth yn 2013/14 (gweithredol 1 Medi 2013)

Consultation on distribution of school reorganisation savings in 2013/14 (implementation 1 Sept 2013)

				A		B		C		A + B		A + C					
				£98,000		£102,000		£102,000									
				£1,000 i pob ysgol / for each school		Cyfanswm Nifer Disgyblion Pwysol Total FTE Pupil Nos Medi / Sept 2012		ar sail poblogaeth based on population		Nifer Hawl Cinio am Ddim Nos FSM Medi / Sept 2012		ar sail Hawl Cinio am Ddim based on FSM		dileu -£1,000 a gweddill ar sail poblogaeth delete -£1,000 remainder based on population		dileu -£1,000 a'r gweddill ar sail Hawl Cinio am Ddim delete - £1,000 remainder based on FSM	
34	2081	NEBO	£1,000	33.64	£378	3	£258	£1,378	£1,258								
35	2085	PENISARWAEN	£1,000	46.08	£518	2	£172	£1,518	£1,172								
36	2089	BRO LLEU	£1,000	162.36	£1,826	20	£1,719	£2,826	£2,719								
37	2093	PENTREUCHAF	£1,000	87.6	£985	4	£344	£1,985	£1,344								
38	2097	RHIWLAS	£1,000	38.52	£433	6	£516	£1,433	£1,516								
39	2098	RHOSGADFAN	£1,000	42.08	£473	9	£773	£1,473	£1,773								
40	2099	RHOSTRYFAN	£1,000	68.4	£769	6	£516	£1,769	£1,516								
41	2103	SARN BACH	£1,000	47.2	£531	4	£344	£1,531	£1,344								
42	2104	EIFION WYN	£1,000	199.88	£2,248	33	£2,836	£3,248	£3,836								
43	2108	TALYSARN	£1,000	70.08	£788	23	£1,976	£1,788	£2,976								
44	2110	Y GORLAN	£1,000	104.72	£1,178	3	£258	£2,178	£1,258								
45	2111	YR EIFL	£1,000	39.08	£439	5	£430	£1,439	£1,430								
46	2112	TUDWEILIOG	£1,000	46.76	£526	3	£258	£1,526	£1,258								
47	2113	WAUNFAWR	£1,000	119.48	£1,344	17	£1,461	£2,344	£2,461								
48	2116	GLANCEGIN	£1,000	189.88	£2,135	69	£5,929	£3,135	£6,929								
49	2118	BAB COED MAWR	£1,000	54.92	£618	13	£1,117	£1,618	£2,117								
50	2119	YR HENDRE	£1,000	348.44	£3,918	71	£6,101	£4,918	£7,101								
51	2122	BONTNEWYDD	£1,000	168.12	£1,891	4	£344	£2,891	£1,344								
52	2123	Y GARNEDD	£1,000	323.84	£3,642	26	£2,234	£4,642	£3,234								
53	2125	CYMERAU	£1,000	325.56	£3,661	46	£3,953	£4,661	£4,953								
54	2126	BAB ABERCASEG	£1,000	100.12	£1,126	15	£1,289	£2,126	£2,289								
55	2127	Y FELINHELI	£1,000	140.24	£1,577	8	£687	£2,577	£1,687								
56	2180	BALA	£1,000	104	£1,170	14	£1,203	£2,170	£2,203								
57	2181	TRAETH	£1,000	191.2	£2,150	25	£2,148	£3,150	£3,148								
58	2182	CLOGAU	£1,000	30.88	£347	4	£344	£1,347	£1,344								
59	2183	BRITHDIR	£1,000	41.2	£463		£0	£1,463	£1,000								
60	2185	CORRIS	£1,000	45.64	£513	6	£516	£1,513	£1,516								
61	2187	DINAS MAWDDWY	£1,000	19.76	£222	3	£258	£1,222	£1,258								
62	2189	DYFFRYN ARDUDWY	£1,000	47	£529	6	£516	£1,529	£1,516								
63	2190	BRO CYNFAL	£1,000	47.52	£534	2	£172	£1,534	£1,172								
64	2191	GANLLWYD	£1,000	18.32	£206	2	£172	£1,206	£1,172								
65	2192	EDMWND PRYS	£1,000	36.32	£408	2	£172	£1,408	£1,172								
66	2194	LLANBEDR	£1,000	50	£562	8	£687	£1,562	£1,687								
67	2197	LLANELLYD	£1,000	41.08	£462		£0	£1,462	£1,000								
68	2198	Y GARREG	£1,000	18.88	£212	2	£172	£1,212	£1,172								

Ymgynghori ar ddsbarthu arbedion trefniadaeth yn 2013/14 (gweithredol 1 Medi 2013)

Consultation on distribution of school reorganisation savings in 2013/14 (implementation 1 Sept 2013)

				A		B		C		A + B		A + C					
				£98,000		£102,000		£102,000									
				£1,000 i pob ysgol / for each school		Cyfanswm Nifer Disgyblion Pwysol Total FTE Pupil Nos Medi / Sept 2012		ar sail poblogaeth based on population		Nifer Hawl Cinio am Ddim Nos FSM Medi / Sept 2012		ar sail Hawl Cinio am Ddim based on FSM		dileu -£1,000 a gweddill ar sail poblogaeth delete -£1,000 remainder based on population		dileu -£1,000 a'r gweddill ar sail Hawl Cinio am Ddim delete - £1,000 remainder based on FSM	
69	2199	O.M. EDWARDS	£1,000	77	£866	4	£344										
70	2205	MANOD	£1,000	87.52	£984	29	£2,492										
71	2207	PENNAL	£1,000	25.76	£290	1	£86										
72	2208	CEFN COCH	£1,000	168.8	£1,898	9	£773										
73	2210	TALSARNAU	£1,000	33.52	£377	1	£86										
74	2211	TANYGRISIAU	£1,000	60.16	£677	14	£1,203										
75	2212	PENBRYN	£1,000	224.16	£2,521	32	£2,750										
76	2213	BRO HEDD WYN	£1,000	75.52	£849	6	£516										
77	2214	FRONGOCH	£1,000	35	£394		£0										
78	2215	IEUAN GWYNEDD	£1,000	17.44	£196		£0										
79	2216	FRIAG	£1,000	28.76	£323	7	£602										
80	2219	TAN Y CASTELL	£1,000	77.4	£870	14	£1,203										
81	2220	FFRIDD Y LLYN	£1,000	62	£697	7	£602										
82	2221	MAENOFFEREN	£1,000	189.2	£2,128	37	£3,179										
83	2227	HIRAEL	£1,000	181.56	£2,042	44	£3,781										
84	3004	PONT Y GOF	£1,000	97.28	£1,094	3	£258										
85	3005	MAESINCLA	£1,000	284.48	£3,199	105	£9,023										
86	3009	FAENOL	£1,000	223.56	£2,514	7	£602										
87	3010	FOELGRON	£1,000	28.76	£323	10	£859										
88	3013	LLANDYGAI	£1,000	144.48	£1,625	13	£1,117										
89	3018	LLANDWROG	£1,000	61.4	£690	3	£258										
90	3023	LLAN-YSTUMDWY	£1,000	37.2	£418	3	£258										
91	3029	TREGARTH	£1,000	134.28	£1,510	18	£1,547										
92	3030	CAE TOP	£1,000	224.84	£2,528	23	£1,976										
93	3037	LLANFACHRETH	£1,000	14.32	£161	2	£172										
94	3041	DOLGELLAU	£1,000	139.92	£1,573	18	£1,547										
95	3300	SANTES HELEN	£1,000	79.64	£896	6	£516										
96	3301	EIN HARGLWYDDES	£1,000	98.52	£1,108	10	£859										
97	3305	BEUNO SANT	£1,000	57	£641	5	£430										
98	2228	Ysgol Craig y Deryn	£1,000	77.28	£869	8	£687										
				£98,000	9070.4	£102,000	1187	£102,000	£200,000	£200,000							

£ fte disgybl

£11.25

£ HCamDd

£85.93

Ymgynghori ar ddosbarthu arbedion trefniadaeth yn 2013/14 (gweithredol 1 Medi 2013)

Consultation on distribution of school reorganisation savings in 2013/14 (implementation 1 Sept 2013)

A £98,000	B £102,000		C £102,000		A + B	A + C
£1,000 i pob ysgol / for each school	Cyfanswm Nifer Disgyblion Pwysol Total FTE Pupil Nos Medi / Sept 2012	ar sail poblogaeth based on population	Nifer Hawl Cinio am Ddim Nos FSM Medi / Sept 2012	ar sail Hawl Cinio am Ddim based on FSM	dileu -£1,000 a gweddill ar sail poblogaeth delete -£1,000 remainder based on population	dileu -£1,000 a'r gweddill ar sail Hawl Cinio am Ddim delete - £1,000 remainder based on FSM
	£ fte pupil		£ FSM			

Atodiad 3

Dosbarthu Arbedion Trefniadaeth Ysgolion Ffurflen adborth i'r ymgynghoriad

YSGOL:

RHIF:

Tic yn un bocs

Cefnogi Opsiwn 1 A+B

£1,000 yr ysgol + £11.25 y disgybl

Cefnogi Opsiwn 2 A+C

£1,000 yr ysgol + £85.93 y disgybl cymwys
am ginio am ddim

SYLWADAU:

Arwyddwyd:.....Dyddiad.....
(Pennaeth)

Dylid anfon y ffurflen hon ar e-bost at: anniesanson@gwynedd.gov.uk

Erbyn dydd Gwener, 1 Chwefror 2013

CYFARFOD	FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
DYDDIAD	4 Chwefror 2013
TEITL	Adolygiad o'r Fformiwla Dyrannu Ysgolion Cynradd
PWRPAS	Ystyried ymatebion Ysgolion i'r ymgynghoriad
ARGYMHELLIAD	Cyflwyno barn y Fforwm i'r Aelod Cabinet dros Addysg
AWDUR	Dewi R Jones, Pennaeth Addysg
AELOD CABINET DROS ADDYSG	Y Cyngorydd Sian Gwenllian

A. Cefndir

1. Yng nghyfarfod diwethaf y Fforwm Cyllideb Ysgolion a gynhaliwyd ar 26 Tachwedd 2012 cyflwynwyd pecyn ymgynghori ar adolygiad o'r fformiwla dyrannu cynradd oedd eisoes wedi'i rhyddhau i'r ysgolion.
2. Roedd y pecyn yn cynnwys adroddiad John Roberts, gwybodaeth am effaith ariannol ar ysgolion unigol ynghyd â llythyr a ffurflen adborth gydag amserlen ymateb erbyn 18 Ionawr 2013.

B. Pwrpas

1. Rwyf wedi ceisio crynhoi ymatebion yr ysgolion er mwyn amlygu sylwadau unigol perthnasol i'r adolygiad gan hefyd nodi'r nifer o ysgolion oedd wedi cynnwys y sylw hwnnw, gweler atodiad 1.
2. Ymateb unigol y 40 ysgol i'r ymgynghoriad, gweler atodiad 2.

C. Argymhelliad

1. Dylai'r Fforwm ystyried a thrafod ymatebion ysgolion i'r adolygiad fformiwla cyn cyrraedd at farn ar y mater i'w gyflwyno i'r Aelod Cabinet dros Addysg.

Adolygiad o'r Fformiwla Dyrannu Ysgolion Cynradd

**Crynodeb o Ymatebion Ysgolion Cynradd i'r Ymgynghoriad
Derbyniwyd ymatebion gan 40 ysgol allan o 102**

	sylw	nifer
1	Diffyg cyllid yn y pennawd 'Lwfans y pen/adnoddau dysgu'	16
2	Diffyg cyllid a sylw i'r pennawd Anghenion Dysgu Ychwanegol ac Amddifadedd	13
3	Fformiwla newydd yn decach na'r un cyfredol	11
4	Dim yn derbyn byddai'n ymarferol posib cadw at gyfartaledd dosbarth o 25 neu lai	7
5	Diffyg cyllid dan y penawdau clerigol a goruchwyllo	7
6	Cytuno gydag egwyddorion y fformiwla newydd	6
7	Nid yw dosbarthu cyllid ar gyfer lwfansau athrawon wedi cael sylw digonol	5
8	Cais i oedi'r broses tan y flwyddyn gyllidol 2014/15 – amserlen ymgynghori rhy dynn yn ystod cyfnod prysur i ysgolion	5
9	Dylai'r fformiwla gynnwys pennawd Cymorthyddion ar wahân	5
10	Gohirio gweithredu ac ail edrych ar rhai materion penodol	4
11	Cefnogi gweithredu'r fformiwla newydd	4
12	Cais i weithredu dros o leiaf dwy flynedd er mwyn lleddfu effaith i'r collwyr ariannol	3
13	Cefnogi'r cynnydd yn y canran dyrennir ar sail nifer disgyblion yn y fformiwla newydd	3
14	Amser digyswllt Pennaeth yn annigonol	3
15	Fformiwla newydd yn fwy syml	2
16	Dylai ysgolion sy'n derbyn gwarchodaeth lleiafswm staffio hefyd dderbyn dyraniad ADY	2
17	Dylai'r adolygiad fformiwla wedi cynnwys y pennawd Integreiddio	2
18	Nid yw'r Fformiwla newydd yn decach na'r un cyfredol	2
19	Angen sylw pellach i gysylltu'r dyraniad gwarchodaeth gyda balansau'r ysgolion hynny	1
20	Dim adolygiad o'r penawdau dyraniad sydd ar sail gwariant hanesyddol	1
21	Diffyg gweledigaeth i'r dyfodol	1
22	Dim sylw i ofynion addysgol y Cyfnod Sylfaen wrth adolygu'r fformiwla	1
23	Anghytuno gydag egwyddorion y fformiwla newydd	1

Pennaeth Addysg Head of Education

Dewi R. Jones

Gofynnwch am/Ask for: **Dewi R Jones**
☎ (01286) 679467 Ein Cyf / Our Ref: **DRJ/AAS**
📄 (01286) 677347 Eich Cyf / Your Ref:
✉ dewirjones@gwynedd.gov.uk

24 Ionawr 2013

At benaethiaid a chadeiryddion llywodraethwyr holl ysgolion Gwynedd

Annwyl Bennaeth/Cadeirydd Y Llywodraethwyr

Par: *Balansau Ysgolion*

Nid am y tro cyntaf, cafodd y mater o falansau cymharol uchel Ysgolion Gwynedd sylw manwl yng nghyfarfod diwethaf Y Fforwm Cyllideb Ysgolion a gynhaliwyd 26 Tachwedd 2012.

Neges glir aelodau'r Fforwm, a'u dymuniad, yw y dylsai'r adnoddau ariannol gael eu gwario er budd y disgyblion sydd yn yr ysgolion heddiw yn hytrach na chreu a chario balansau ymlaen er ei fwyn ei hun. Dealla pawb yr angen i gynllunio'n ofalus at y dyfodol, ac ni ddibrisir hynny, ond ymddengys nad ydym yn cael y defnydd gorau o'r arian sydd yn y gyfundrefn Addysg ar hyn o bryd.

Fe nodar Aelod Cabinet dros Addysg bod y lefel uchel o falansau yn ei gwneud hi'n anodd ymgyrchu i ysgolion dderbyn cyllid ychwanegol neu dderbyn toriadau llai na gweddill gwasanaethau'r Cyngor.

Ymhellach, gofynnwyd i mi ryddhau nifer o ddogfennau sy'n gysylltiedig â'r mater hwn:

1. Datganiad diweddar Llywodraeth Cymru ar falansau ysgolion ble nodir bod gan Ysgolion Gwynedd y balansau uchaf yng Nghymru -
"Gwynedd, gydag 5.9%, oedd â'r lefel uchaf o gronfeydd wrth gefn fel canran o'r gwariant sy'n cael ei ddirprwyo i ysgolion"
<http://wales.gov.uk/topics/statistics/headlines/localgov2012/121024/?skip=1&lang=cy>
2. Rhestr o falansau Ysgolion ar sail nifer disgyblion (**Atodiad A**)
3. Balansau ysgolion ar sail nifer disgyblion a deilynga ginio am ddim (**Atodiad B**)
4. Cyllideb ddiwygiedig 2012/13 sy'n cymharu sefyllfa'r ysgolion gyda'r amcangyfrif gwreiddiol ar y defnydd o falansau wrth sefydlu cyllideb 2012/13 (**Atodiad C**)
5. Holiadur Balansau Ysgolion 2011/2012 yn crynhoi sefyllfa pob ysgol oedd gyda mwy na 5% o falansau ar 31 Mawrth 2012

Mae cyfle a chroeso i unrhyw ysgol ddarparu sylwadau i mi ar y daflen ymateb a byddaf yn cyflwyno sylwadau pellach i gyfarfod nesaf y Fforwm Cyllideb Ysgolion ar 4 Chwefror 2013. (**Atodiad Ch**)

Efallai y byddwch yn cofio i ni ymgynghori ar addasiad i'r ddeddfwriaeth lle mae gan yr Awdurdod yr hawl i ymyrryd gyda balansau ysgolion. Y cefndir yw bod y Fforwm Cyllideb Ysgolion yn eu cyfarfod ar 5 Gorffennaf 2011 wedi cytuno i ychwanegu'r cymal 8% i'r ddeddfwriaeth. Mae'r Fforwm nawr yn awyddus i ystyried diddymu'r cymal hwn a bydd hyn yn cael ei drafod yng nghyfarfod nesaf y Fforwm ar 4 Chwefror 2013. Yn y cyfamser mae cyfle i chi fynegi barn ar y mater hwn ac amgaeaf daflen ymateb i'r diben hwn yn ogystal. (**Atodiad D**)

Yn gywir

Dewi R Jones

Dewi R Jones
Pennaeth Addysg

Copi: Tîm Rheoli'r Adran Addysg

Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd LL55 1SH
01766 771000
www.gwynedd.gov.uk

Parch • Gwasanaethu • Positif • Gweithio fel tîm • Gwerth am arian
Respect • Serving • Positive • Working as a team • Value for money

Balansau Ysgolion 31 Mawrth 2012 - Poblogaeth

School Balances 31 March 2012 - Population

	Rhif Ysgol School No	Enw Ysgol School Name	Dyraniad Terfynol Final Allocation 2011/12	Balansau Balances 31/03/2012	Balansau fel % o'r Dyraniad Balances as a % of Allocation	Nifer disgyblion Pupil Nos FTE (Medi 2011)
1	2215	Ieuan Gwynedd	142,860	6,157	4.31%	14
2	2071	Llidiardau	108,807	5,319	4.89%	15
3	3037	Llanfachraeth	143,261	30,445	21.25%	16
4	2191	Ganllwyd	143,720	4,845	3.37%	20
5	2206	Parc, Bala	138,392	11,627	8.40%	20
6	2217	Aberdyfi	141,665	11,601	8.19%	20
7	2009	Abersoch	119,717	5,720	4.78%	21
8	2201	Llwyngwriil	139,426	31,211	22.39%	21
9	2198	Y Garreg	140,725	18,074	12.84%	21
10	2187	Dinas Mawddwy	160,153	14,199	8.87%	21
11	2078	Baladeulyn	147,455	1,746	1.18%	22
12	2010	Beddgelert	150,174	22,741	15.14%	25
13	2214	Frongoch	136,708	16,375	11.98%	26
14	2081	Nebo	139,482	9,990	7.16%	27
15	2047	Felinwnda	136,540	15,347	11.24%	27
16	2207	Pennal	138,695	14,959	10.79%	28
17	3010	Foelgron	142,464	19,872	13.95%	28
18	2216	Friog	146,428	11,568	7.90%	29
19	2016	Bronyfoel	150,654	29,399	19.51%	29
20	2196	Llanegryn	136,241	9,437	6.93%	30
21	2210	Talsarnau	159,731	-1,873	-1.17%	32
22	2184	Bryncrug	175,358	15,234	8.69%	32
23	2182	Clogau	146,662	4,127	2.81%	32
24	2192	Edmwnd Prys	155,448	6,235	4.01%	34
25	2097	Rhiwlas	179,424	-9,576	-5.34%	36
26	3023	Llanystumdwy	155,753	21,803	14.00%	37
27	2098	Rhosgadfan	148,911	1,524	1.02%	38
28	2059	Llanaelhaearn	146,969	1,125	0.77%	38
29	2112	Tudweiliog	150,684	12,236	8.12%	39
30	2051	Glanadda	171,603	28,147	16.40%	40
31	2197	Llanelltyd	149,056	5,186	3.48%	40
32	2183	Brithdir	147,642	14,815	10.03%	41
33	2085	Penisarwaen	179,659	22,490	12.52%	42
34	2111	Yr Eifl	162,779	4,266	2.62%	43
35	2075	Bab Morfa Nefyn	135,672	33,557	24.73%	43
36	2194	Llanbedr	168,544	8,147	4.83%	44
37	2024	Carmel	174,510	23,779	13.63%	45
38	2013	Bodfeurig	167,948	42,207	25.13%	47
39	2049	Garndolbenmaen	167,432	16,988	10.15%	49
40	2189	Dyffryn Ardudwy	178,662	6,222	3.48%	49
41	2190	Bro Cynfal	189,973	5,306	2.79%	52
42	2185	Corris	199,780	38,702	19.37%	52
43	2211	Tanygrisiau	207,397	9,910	4.78%	52
44	2008	Abererch	188,382	6,448	3.42%	53
45	2103	Sarn Bach	165,961	16,573	9.99%	53
46	3305	Beuno Sant	178,821	9,521	5.32%	53
47	2039	Crud Y Werin	179,275	9,369	5.23%	53

48	2015	Borthygest	209,185	5,441	2.60%	56
49	2036	Chwilog	167,825	507	0.30%	58
50	2118	Bab Coed Mawr	184,151	26,032	14.14%	59
51	2199	O.M.Edwards	173,648	12,920	7.44%	60
52	2220	Ffridd y Llyn	196,366	25,969	13.22%	63
53	2035	Cwm Y Glo	182,675	5,356	2.93%	64
54	2046	Ederon	220,497	13,597	6.17%	65
55	2060	Llanbedrog	218,969	16,295	7.44%	65
56	2099	Rhostryfan	189,695	-6,564	-3.46%	65
57	2017	Brynaerau	206,178	11,902	5.77%	65
58	2048	Bro Plennydd	226,106	9,055	4.00%	67
59	2108	Talysarn	243,220	25,634	10.54%	67
60	3018	Llandwrog	216,273	4,988	2.31%	69
61	2213	Bro Hedd Wyn	236,121	23,577	9.98%	70
62	2219	Tan y Castell	245,374	35,560	14.49%	74
63	2057	Groeslon	249,891	41,254	16.51%	78
64	2066	Llangybi	284,411	11,330	3.98%	79
65	3300	Santes Helen	242,604	-4,600	-1.90%	81
66	2070	Llanllyfni	246,291	27,638	11.22%	85
67	2093	Pentreuchaf	301,730	23,419	7.76%	93
68	3004	Pont y Gôf	287,483	24,406	8.49%	95
69	2205	Manod	274,455	18,696	6.81%	95
70	2110	Y Gorlan	294,608	6,645	2.26%	97
71	2180	Bala	293,102	14,371	4.90%	101
72	2126	Abercaseg	385,193	76,920	19.97%	110
73	2033	Treferythyr	347,973	65,997	18.97%	113
74	2028	Penybryn	338,054	23,148	6.85%	114
75	2004	Nefyn	377,328	54,500	14.44%	115
76	3301	Our Lady	305,894	11,314	3.70%	117
77	2113	Waunfawr	361,512	12,377	3.42%	120
78	3029	Tregarth	397,037	106,351	26.79%	131
79	2011	Bethel	388,834	11,978	3.08%	131
80	2000	Gwaun Gynfi	452,537	46,115	10.19%	133
81	2127	Y Felinheli	427,938	14,406	3.37%	145
82	3041	Dolgellau	448,252	21,745	4.85%	147
83	2042	Dolbadarn	475,144	41,940	8.83%	151
84	2089	Bro Lleu	445,384	39,248	8.81%	154
85	3013	Llandygai	500,892	54,162	10.81%	163
86	2208	Cefn Coch	492,709	22,445	4.56%	169
87	2122	Bontnewydd	473,739	37,435	7.90%	174
88	2026	Y Gelli	500,586	59,679	11.92%	179
89	2227	Hirael	633,788	50,304	7.94%	180
90	2181	Traeth	535,050	3,064	0.57%	188
91	2221	Maenofferen	706,439	19,217	2.72%	192
92	2116	Glancegin	664,997	47,977	7.21%	195
93	2212	Penybryn	664,805	126,858	19.08%	199
94	2104	Eifion Wyn	646,770	26,173	4.05%	205
95	3030	Cae Top	739,588	20,769	2.81%	218
96	3009	Faenol	640,005	64,443	10.07%	219
97	2069	Llanllechid	779,291	86,109	11.05%	225
98	2006	Llanrug	699,548	-7,949	-1.14%	230
99	3005	Maesincla	1,010,856	79,535	7.87%	272
100	2123	Y Garnedd	818,826	16,594	2.03%	318
101	2125	Cymerau	1,015,745	28,711	2.83%	329
102	2119	Yr Hendre	1,123,828	31,011	2.76%	334
		CYNRADD / PRIMARY	30,725,002	2,309,098	7.52%	9,074

	Rhif Ysgol School No	Enw Ysgol School Name	Dyraniad Terfynol Final Allocation 2011/12	Balansau Balances 31/03/2012	Balansau fel % o'r Dyraniad Balances as a % of Allocation	Nifer disgyblion Pupil Nos FTE (Medi 2011)
1	4032	Tywyn	1,591,180	115,799	7.28%	311
2	4034	Ardudwy	1,651,653	212,791	12.88%	329
3	4031	Y Moelwyn	1,925,617	373,132	19.38%	343
4	4002	Dyffryn Ogwen	1,861,039	138,737	7.45%	353
5	4033	Y Berwyn	1,853,130	-229,442	-12.38%	353
6	4030	Y Gader	1,966,537	-1,558	-0.08%	385
7	4009	Eifionydd	1,997,153	288,171	14.43%	431
8	4003	Botwnnog	2,096,485	175,823	8.39%	449
9	4007	Dyffryn Nantlle	2,321,990	76,733	3.30%	501
10	4037	Tryfan	2,088,558	226,223	10.83%	517
11	4040	Glan Y Môr	2,288,564	256,333	11.20%	522
12	4004	Brynrefail	3,132,054	119,105	3.80%	786
13	4039	Syr Hugh Owen	4,067,306	312,709	7.69%	856
14	4036	Friars	5,133,325	-5,140	-0.10%	1,328
		UWCHRADD / SECONDARY	33,974,591	2,059,415	6.06%	7,464

	Rhif Ysgol School No	Enw Ysgol School Name	Dyraniad Terfynol Final Allocation 2011/12	Balansau Balances 31/03/2012	Balansau fel % o'r Dyraniad Balances as a % of Allocation	Nifer disgyblion Pupil Nos FTE (Medi 2011)
1	3501	Coed Menai	790,117	69,183	8.76%	19
2	3503	Hafod Lon	580,064	1,094	0.19%	42
3	3502	Pendalar	1,319,501	-1,171	-0.09%	86
		ARBENNIG / SPECIAL	2,689,682	69,107	2.57%	147

Cyfanswm / Total	67,389,275	4,437,620	6.59%	16,684
-------------------------	-------------------	------------------	--------------	---------------

Atodiad / Appendix B

Balansau Ysgolion 31 Mawrth 2012 - Hawl Cinio am Ddim (HCamDd)

School Balances 31 March 2012 - Free School Meals (FSM)

	Rhif Ysgol School No	Enw Ysgol School Name	Dyraniad Terfynol Final Allocation 2011/12	Balansau Balances 31/03/2012	Balansau fel % o'r Dyraniad Balances as a % of Allocation	Nifer disgyblion HCamDd no of pupils eligible for FSM (Medi 2011)
1	3023	Llanystumdwy	155,753	21,803	14.00%	0
2	2009	Abersoch	119,717	5,720	4.78%	0
3	2039	Crud Y Werin	179,275	9,369	5.23%	0
4	2191	Ganllwyd	143,720	4,845	3.37%	0
5	2197	Llanelltyd	149,056	5,186	3.48%	0
6	2206	Parc, Bala	138,392	11,627	8.40%	0
7	2214	Frongoch	136,708	16,375	11.98%	0
8	2215	Ieuan Gwynedd	142,860	6,157	4.31%	0
9	2217	Aberdyfi	141,665	11,601	8.19%	0
10	2047	Felinwnda	136,540	15,347	11.24%	1
11	2048	Bro Plennydd	226,106	9,055	4.00%	1
12	2183	Brithdir	147,642	14,815	10.03%	1
13	2184	Bryncrug	175,358	15,234	8.69%	1
14	2210	Talsarnau	159,731	-1,873	-1.17%	1
15	2015	Borthygest	209,185	5,441	2.60%	2
16	2036	Chwilog	167,825	507	0.30%	2
17	2075	Bab Morfa Nefyn	135,672	33,557	24.73%	2
18	2078	Baladeulyn	147,455	1,746	1.18%	2
19	2081	Nebo	139,482	9,990	7.16%	2
20	2085	Penisarwaen	179,659	22,490	12.52%	2
21	2112	Tudweiliog	150,684	12,236	8.12%	2
22	2192	Edmwnd Prys	155,448	6,235	4.01%	2
23	2198	Y Garreg	140,725	18,074	12.84%	2
24	2201	Llwyngwriil	139,426	31,211	22.39%	2
25	2010	Beddgelert	150,174	22,741	15.14%	3
26	2097	Rhiwlas	179,424	-9,576	-5.34%	3
27	2187	Dinas Mawddwy	160,153	14,199	8.87%	3
28	2199	O.M.Edwards	173,648	12,920	7.44%	3
29	2207	Pennal	138,695	14,959	10.79%	3
30	2213	Bro Hedd Wyn	236,121	23,577	9.98%	3
31	3010	Foelgron	142,464	19,872	13.95%	3
32	3018	Llandwrog	216,273	4,988	2.31%	3
33	3037	Llanfachraeth	143,261	30,445	21.25%	3
34	2013	Bodfeurig	167,948	42,207	25.13%	4
35	2046	Ederne	220,497	13,597	6.17%	4
36	2098	Rhosgadfan	148,911	1,524	1.02%	4
37	2099	Rhostryfan	189,695	-6,564	-3.46%	4
38	2103	Sarn Bach	165,961	16,573	9.99%	4
39	2110	Y Gorlan	294,608	6,645	2.26%	4
40	2194	Llanbedr	168,544	8,147	4.83%	4
41	3004	Pont y Gôf	287,483	24,406	8.49%	4
42	2016	Bronyfoel	150,654	29,399	19.51%	5
43	2033	Treferythyr	347,973	65,997	18.97%	5
44	2049	Garndolbenmaen	167,432	16,988	10.15%	5
45	2059	Llanaelhaearn	146,969	1,125	0.77%	5
46	2196	Llanegryn	136,241	9,437	6.93%	5
47	2035	Cwm Y Glo	182,675	5,356	2.93%	6

48	2057	Groeslon	249,891	41,254	16.51%	6
49	2111	Yr Eifl	162,779	4,266	2.62%	6
50	2185	Corris	199,780	38,702	19.37%	6
51	2189	Dyffryn Ardudwy	178,662	6,222	3.48%	6
52	2216	Friog	146,428	11,568	7.90%	6
53	2220	Ffridd y Llyn	196,366	25,969	13.22%	6
54	2011	Bethel	388,834	11,978	3.08%	7
55	2060	Llanbedrog	218,969	16,295	7.44%	7
56	2066	Llangybi	284,411	11,330	3.98%	7
57	2093	Pentreuchaf	301,730	23,419	7.76%	7
58	2180	Bala	293,102	14,371	4.90%	7
59	2182	Clogau	146,662	4,127	2.81%	7
60	3300	Santes Helen	242,604	-4,600	-1.90%	7
61	2006	Llanrug	699,548	-7,949	-1.14%	8
62	2071	Llidiardau	108,807	5,319	4.89%	8
63	3009	Faenol	640,005	64,443	10.07%	8
64	2008	Abererch	188,382	6,448	3.42%	9
65	2190	Bro Cynfal	189,973	5,306	2.79%	9
66	2219	Tan y Castell	245,374	35,560	14.49%	9
67	2024	Carmel	174,510	23,779	13.63%	10
68	2122	Bontnewydd	473,739	37,435	7.90%	10
69	2051	Glanadda	171,603	28,147	16.40%	11
70	3305	Beuno Sant	178,821	9,521	5.32%	11
71	2017	Brynaerau	206,178	11,902	5.77%	12
72	2211	Tanygrisiau	207,397	9,910	4.78%	12
73	2026	Y Gelli	500,586	59,679	11.92%	13
74	2127	Y Felinheli	427,938	14,406	3.37%	13
75	3301	Our Lady	305,894	11,314	3.70%	14
76	2118	Bab Coed Mawr	184,151	26,032	14.14%	16
77	2042	Dolbadarn	475,144	41,940	8.83%	17
78	2070	Llanllyfni	246,291	27,638	11.22%	17
79	2004	Nefyn	377,328	54,500	14.44%	19
80	2028	Penybryn	338,054	23,148	6.85%	19
81	2126	Abercaseg	385,193	76,920	19.97%	20
82	2208	Cefn Coch	492,709	22,445	4.56%	21
83	2113	Waunfawr	361,512	12,377	3.42%	24
84	2123	Y Garnedd	818,826	16,594	2.03%	24
85	2205	Manod	274,455	18,696	6.81%	24
86	3029	Tregarth	397,037	106,351	26.79%	24
87	2089	Bro Lleu	445,384	39,248	8.81%	27
88	3030	Cae Top	739,588	20,769	2.81%	27
89	3041	Dolgellau	448,252	21,745	4.85%	27
90	2108	Talysarn	243,220	25,634	10.54%	29
91	2181	Traeth	535,050	3,064	0.57%	29
92	3013	Llandygai	500,892	54,162	10.81%	29
93	2104	Eifion Wyn	646,770	26,173	4.05%	31
94	2000	Gwaun Gynfi	452,537	46,115	10.19%	32
95	2069	Llanllechid	779,291	86,109	11.05%	32
96	2212	Penybryn	664,805	126,858	19.08%	35
97	2227	Hirael	633,788	50,304	7.94%	42
98	2125	Cymerau	1,015,745	28,711	2.83%	44
99	2221	Maenofferen	706,439	19,217	2.72%	45
100	2119	Yr Hendre	1,123,828	31,011	2.76%	72
101	2116	Glancegin	664,997	47,977	7.21%	82
102	3005	Maesincla	1,010,856	79,535	7.87%	121
		CYNRADD / PRIMARY	30,725,002	2,309,098	7.52%	1,286

	Rhif Ysgol School No	Enw Ysgol School Name	Dyraniad Terfynol Final Allocation 2011/12	Balansau Balances 31/03/2012	Balansau fel % o'r Dyraniad Balances as a % of Allocation	Nifer disgyblion HCamDd no of pupils eligible for FSM (Medi 2011)
1	4033	Y Berwyn	1,853,130	-229,442	-12.38%	22
2	4034	Ardudwy	1,651,653	212,791	12.88%	26
3	4003	Botwnnog	2,096,485	175,823	8.39%	27
4	4032	Tywyn	1,591,180	115,799	7.28%	33
5	4009	Eifionydd	1,997,153	288,171	14.43%	37
6	4031	Y Moelwyn	1,925,617	373,132	19.38%	41
7	4030	Y Gader	1,966,537	-1,558	-0.08%	46
8	4040	Glan Y Môr	2,288,564	256,333	11.20%	48
9	4002	Dyffryn Ogwen	1,861,039	138,737	7.45%	56
10	4037	Tryfan	2,088,558	226,223	10.83%	59
11	4004	Brynrefail	3,132,054	119,105	3.80%	64
12	4007	Dyffryn Nantlle	2,321,990	76,733	3.30%	65
13	4039	Syr Hugh Owen	4,067,306	312,709	7.69%	115
14	4036	Friars	5,133,325	-5,140	-0.10%	173
		UWCHRADD / SECONDARY	33,974,591	2,059,415	6.06%	812

	Rhif Ysgol School No	Enw Ysgol School Name	Dyraniad Terfynol Final Allocation 2011/12	Balansau Balances 31/03/2012	Balansau fel % o'r Dyraniad Balances as a % of Allocation	Nifer disgyblion HCamDd no of pupils eligible for FSM (Medi 2011)
1	3501	Coed Menai	790,117	69,183	8.76%	9
2	3503	Hafod Lon	580,064	1,094	0.19%	10
3	3502	Pendalar	1,319,501	-1,171	-0.09%	15
		ARBENNIG / SPECIAL	2,689,682	69,107	2.57%	34

Cyfanswm / Total	67,389,275	4,437,620	6.59%
-------------------------	-------------------	------------------	--------------

2,132

Balansau Ysgolion 31 Mawrth 2012 ac Amcangyfrif Balansau 31 Mawrth 2013

mae ffigurw minws yn adnabod ysgol sydd wedi ychwanegu at balansau 31/03/2012
 a minus figure indicates that the school has increased its balance during the year

	Rhif Ysgol School No	Enw Ysgol School Name	Balansau Balances 31/03/2012	defnydd balansau i osod cyllideb use of balances to set the buget for 2012/13	balansau wedi gosod cyllideb balances after setting the budget 2012/2013	amcangyfrif BRAS o falansau gan yr Uned Gyllid Datblygu a ROUGH estimate of balances by the Development Finance Unit 31/03/2013 rhwng / between a / and	
1	2000	Gwaun Gynfi	46,115	24,078	22,037	30,000	35,000
2	2004	Nefyn	54,500	26,133	28,367	40,000	45,000
3	2006	Llanrug	-7,949	-1,441	-6,508	-5,000	0
4	2008	Abererch	6,448	-1,883	8,331	10,000	15,000
5	2009	Abersoch	5,720	0	5,720	10,000	15,000
6	2010	Beddgelert	22,741	9,498	13,243	10,000	15,000
7	2011	Bethel	11,978	11,978	-0	-10,000	-15,000
8	2013	Bodfeurig	42,207	20,795	21,412	35,000	40,000
9	2015	Borthygest	5,441	-3,781	9,222	5,000	10,000
10	2016	Bronyfoel	29,399	9,719	19,680	25,000	30,000
11	2017	Brynaerau	11,902	0	11,902	15,000	20,000
12	2024	Carmel	23,779	11,415	12,364	15,000	20,000
13	2026	Y Gelli	59,679	57,280	2,399	20,000	25,000
14	2028	Penybryn	23,148	7,246	15,902	25,000	30,000
15	2033	Treferythyr	65,997	35,671	30,326	35,000	40,000
16	2035	Cwm Y Glo	5,356	-3,707	9,063	20,000	25,000
17	2036	Chwilog	507	0	507	5,000	10,000
18	2039	Crud Y Werin	9,369	1,541	7,828	10,000	15,000
19	2042	Dolbadarn	41,940	23,969	17,971	35,000	40,000
20	2046	Edern	13,597	10,894	2,703	5,000	10,000
21	2047	Felinwnda	15,347	10,213	5,134	7,000	12,000
22	2048	Bro Plennydd	9,055	0	9,055	5,000	10,000
23	2049	Garndolbenmaen	16,988	3,226	13,762	15,000	20,000
24	2051	Glanadda	28,147	19,092	9,055	15,000	20,000
25	2057	Groeslon	41,254	15,264	25,990	25,000	30,000
26	2059	Llanaelhaearn	1,125	1,124	1	0	5,000
27	2060	Llanbedrog	16,295	7,642	8,653	5,000	10,000
28	2066	Llangybi	11,330	4,480	6,850	15,000	20,000
29	2069	Llanllechid	86,109	66,081	20,028	45,000	50,000
30	2070	Llanllyfni	27,638	-4,135	31,773	35,000	40,000
31	2071	Llidiardau	5,319	1,113	4,206	5,000	10,000
32	2075	Bab Morfa Nefyn	33,557	15,382	18,175	15,000	20,000
33	2078	Baladeulyn	1,746	500	1,246	-2,000	3,000
34	2081	Nebo	9,990	2,212	7,778	10,000	15,000
35	2085	Penisarwaen	22,490	12,599	9,891	15,000	20,000
36	2089	Bro Lleu	39,248	1,822	37,426	50,000	55,000
37	2093	Pentreuchaf	23,419	5,031	18,388	20,000	25,000
38	2097	Rhiwlas	-9,576	2,521	-12,097	-12,000	-7,000
39	2098	Rhosgadfan	1,524	0	1,524	0	5,000
40	2099	Rhostryfan	-6,564	0	-6,564	-10,000	-6,000
41	2103	Sarn Bach	16,573	0	16,573	20,000	25,000
42	2104	Eifion Wyn	26,173	-20,050	46,223	40,000	45,000
43	2108	Talysarn	25,634	18,038	7,596	15,000	20,000
44	2110	Y Gorlan	6,645	6,645	-0	5,000	10,000
45	2111	Yr Eifl	4,266	2,442	1,824	0	5,000
46	2112	Tudweiliog	12,236	5,309	6,927	0	5,000
47	2113	Waunfawr	12,377	1,944	10,433	10,000	15,000
48	2116	Glancegin	47,977	22,829	25,148	20,000	25,000
49	2118	Bab Coed Mawr	26,032	6,693	19,339	25,000	30,000
50	2119	Yr Hendre	31,011	7,317	23,694	10,000	15,000
51	2122	Bontnewydd	37,435	14,346	23,089	40,000	45,000
52	2123	Y Garnedd	16,594	1,506	15,088	20,000	25,000
53	2125	Cymerau	28,711	11,846	16,865	25,000	30,000

Balansau Ysgolion 31 Mawrth 2012 ac Amcangyfrif Balansau 31 Mawrth 2013

mae ffigur minws yn adnabod ysgol sydd wedi ychwanegu at balansau 31/03/2012
a minus figure indicates that the school has increased its balance during the year

	Rhif Ysgol School No	Enw Ysgol School Name	Balansau Balances 31/03/2012	defnydd balansau i osod cyllideb use of balances to set the budget for 2012/13	balansau wedi gosod cyllideb balances after setting the budget 2012/2013	amcangyfrif BRAS o falansau gan yr Uned Gyllid Datblygu a ROUGH estimate of balances by the Development Finance Unit 31/03/2013 rhwng / between	
							a / and
54	2126	Abercaseg	76,920	20,416	56,504	70,000	75,000
55	2127	Y Felinheli	14,406	3,904	10,502	20,000	25,000
56	2180	Bala	14,371	10,289	4,082	15,000	20,000
57	2181	Traeth	3,064	0	3,064	10,000	15,000
58	2182	Clogau	4,127	4,127	-0	0	5,000
59	2183	Brithdir	14,815	0	14,815	5,000	10,000
60	2184	Bryncrug	15,234	7,000	8,234	15,000	20,000
61	2185	Corris	38,702	20,662	18,040	40,000	45,000
62	2187	Dinas Mawddwy	14,199	3,718	10,481	10,000	15,000
63	2189	Dyffryn Ardudwy	6,222	859	5,363	10,000	15,000
64	2190	Bro Cynfal	5,306	0	5,306	10,000	15,000
65	2191	Ganllwyd	4,845	785	4,060	0	5,000
66	2192	Edmwnd Prys	6,235	0	6,235	10,000	15,000
67	2194	Llanbedr	8,147	5,341	2,806	0	5,000
68	2196	Llanegryn	9,437	2,673	6,764	10,000	15,000
69	2197	Llanelltyd	5,186	0	5,186	5,000	10,000
70	2198	Y Garreg	18,074	9,029	9,045	10,000	15,000
71	2199	O.M.Edwards	12,920	0	12,920	10,000	15,000
72	2201	Llwyngwrl	31,211	15,012	16,199	10,000	15,000
73	2205	Manod	18,696	-8,351	27,047	40,000	45,000
74	2206	Parc, Bala	11,627	5,723	5,904	10,000	15,000
75	2207	Pennal	14,959	4,042	10,917	10,000	15,000
76	2208	Cefn Coch	22,445	0	22,445	20,000	25,000
77	2210	Talsarnau	-1,873	-1,873	-0	0	5,000
78	2211	Tanygrisiau	9,910	5,836	4,074	0	5,000
79	2212	Penybryn	126,858	67,778	59,080	80,000	85,000
80	2213	Bro Hedd Wyn	23,577	13,366	10,211	20,000	25,000
81	2214	Frongoch	16,375	11,743	4,632	15,000	20,000
82	2215	Ieuan Gwynedd	6,157	0	6,157	0	5,000
83	2216	Friog	11,568	4,276	7,292	5,000	10,000
84	2217	Aberdyfi	11,601	5,184	6,417	0	5,000
85	2219	Tan y Castell	35,560	25,054	10,506	20,000	25,000
86	2220	Ffridd y Llyn	25,969	12,339	13,630	25,000	30,000
87	2221	Maenofferen	19,217	-6,732	25,949	10,000	15,000
88	2227	Hirael	50,304	29,112	21,192	35,000	40,000
89	3004	Pont y Gôf	24,406	11,644	12,762	20,000	25,000
90	3005	Maesincla	79,535	49,800	29,735	45,000	50,000
91	3009	Faenol	64,443	33,095	31,348	35,000	40,000
92	3010	Foelgron	19,872	6,686	13,186	10,000	15,000
93	3013	Llandygai	54,162	31,674	22,488	50,000	55,000
94	3018	Llandwrog	4,988	4,511	477	10,000	15,000
95	3023	Llanystumdwy	21,803	8,289	13,514	15,000	20,000
96	3029	Tregarth	106,351	59,348	47,003	90,000	100,000
97	3030	Cae Top	20,769	16,365	4,404	10,000	15,000
98	3037	Llanfachraeth	30,445	-12,273	42,718	40,000	45,000
99	3041	Dolgellau	21,745	21,745	0	10,000	15,000
100	3300	Santes Helen	-4,600	-13,099	8,499	10,000	15,000
101	3301	Our Lady	11,314	-1,683	12,997	15,000	20,000
102	3305	Beuno Sant	9,521	0	9,521	15,000	20,000
CYNRADD / PRIMARY			2,309,098	969,851	1,339,247	1,748,000	2,252,000

Balansau Ysgolion 31 Mawrth 2012 ac Amcangyfrif Balansau 31 Mawrth 2013

mae ffigwr minws yn adnabod ysgol sydd wedi ychwanegu at balansau 31/03/2012
a minus figure indicates that the school has increased its balance during the year

Rhif Ysgol School No	Enw Ysgol School Name	Balansau Balances 31/03/2012	defnydd balansau i osod cyllideb use of balances to set the buget for 2012/13	balansau wedi gosod cyllideb balances after setting the budget 2012/2013
-------------------------	--------------------------	------------------------------------	--	---

amcangyfrif BRAS o falansau gan yr Uned Gyllid Datblygu a ROUGH estimate of balances by the Development Finance Unit 31/03/2013 rhwng / between	a / and
--	---------

mae ffigwr minws yn adnabod ysgol sydd wedi ychwanegu at balansau 31/03/2012
a minus figure indicates that the school has increased its balance during the year

Rhif Ysgol School No	Enw Ysgol School Name	Balansau Balances 31/03/2012	defnydd balansau i osod cyllideb use of balances to set the buget for 2012/13	balansau wedi gosod cyllideb balances after setting the budget 2012/2013	
1	4002	Dyffryn Ogwen	138,737	85,016	53,721
2	4003	Botwnnog	175,823	174,278	1,545
3	4004	Brynrefail	119,105	67,936	51,169
4	4007	Dyffryn Nantlle	76,733	284	76,449
5	4009	Eifionydd	288,171	237,796	50,375
6	4030	Y Gader	-1,558	0	-1,558
7	4031	Y Moelwyn	373,132	48,594	324,538
8	4032	Tywyn	115,799	67,541	48,258
9	4033	Y Berwyn	-229,442	-24,857	-204,585
10	4034	Ardudwy	212,791	17,531	195,260
11	4036	Friars	-5,140	-80,000	74,860
12	4037	Tryfan	226,223	135,638	90,585
13	4039	Syr Hugh Owen	312,709	138,034	174,675
14	4040	Glan Y Môr	256,333	116,273	140,060
UWCHRADD / SECONDARY		2,059,415	984,064	1,075,351	

amcangyfrif yr ysgol o falansau the school's estimate of balances 31/03/2013
41,200
110,700
95,900
109,200
180,000
-36,500
243,190
80,000
-185,000
207,000
20,000
80,800
171,000
140,000
1,257,490

Rhif Ysgol School No	Enw Ysgol School Name	Balansau Balances 31/03/2012	defnydd balansau i osod cyllideb use of balances to set the buget for 2012/13	balansau wedi gosod cyllideb balances after setting the budget 2012/2013	
1	3501	Coed Menai	69,183	ysgol wedi cau 31/08/2012	
2	3502	Pendalar	-1,171	0	-1,171
3	3503	Hafod Lon	1,094	0	1,094
ARBENNIG / SPECIAL		69,107	0	-77	

amcangyfrif BRAS o falansau gan yr Uned Gyllid Datblygu a ROUGH estimate of balances by the Development Finance Unit 31/03/2013 rhwng / between	a / and
-55,000	-50,000
0	5,000
-55,000	-45,000

Cyfanswm / Total	4,437,620	1,953,915	2,414,521
-------------------------	------------------	------------------	------------------

2,950,490	3,464,490
------------------	------------------

ATODIAD CH

FFURFLEN SYLWADAU – BALANSAU YSGOLION GWYNEDD 2012

YSGOL: .....

Sylwadau:-

Arwyddwyd..... Dyddiad .....

Pennaeth

Dylid anfon y ffurflen hon ar e-bost at:

anniesanson@gwynedd.gov.uk

Erbyn dydd Gwener, 1 Chwefror 2013

Parch • Gwasanaethu • Positif • Gweithio fel tîm • Gwerth am arian
Respect • Serving • Positive • Working as a team • Value for money

ATODIAD D

BALANSAU YSGOLION GWYNEDD 2012

YSGOL: .....

Barn yr Ysgol hon o ran cymal 8% yw:-

Tic yn un bocs

√

a) Parhau i gynnwys 8%

b) Diddymu'r cymal 8%

Arwyddwyd ..... Dyddiad .....
Pennaeth

Dylid anfon y ffurflen hon ar e-bost at:

anniesanson@gwynedd.gov.uk

Erbyn dydd Gwener, 1 Chwefror 2013

Parch • Gwasanaethu • Positif • Gweithio fel tîm • Gwerth am arian
Respect • Serving • Positive • Working as a team • Value for money

1. Rhoddwydestyniadi'r CLG Cynnal a Chadw y llynedd am gyfnod o flwyddyn. Mae'r CLG newyddbellachwedieigwblhau ac mae'rFfederasiwnPenaethiaidCynradd a chynrychiolaeth o benaethiaiduwchraddwedirhoieusylwadauarno.
2. Mae'rcyfrifoldebau am ariannugwahanolelfennau o gynnal a chadwadeiladauysgolionwedieuhymgorfforiyny CytundebAriannuTeg. Nidoesmoddgwneudnewidiadausylfaenoli'r CLG felly.
3. Bu isawlPennaethfynegidros y blynyddoeddod y CLG presennolynddogfenllafurus ac annoddi'wdehongli. Roeddynddogfen 43 tudalenoeddyncynnwystabl 22 tudalenynmanyluar y cyfrifoldebau am elfennaumannwlo'radeilad!
4. Roeddnatur y ddogfenynarwainynaml at gamddealltwriaeth a gwahanolsafbwynt barn rhwngPenaethiaida'r rhaioeddyntrefnugwaithcynnal a chadw.
5. Mae'r CLG newydd felly ynddogfenllawersymlach ac ynceisiocryrhoipopethmewnoddeutu 10 tudalen. Maetabluntudalenwedicymyrdlle'rrhestrhirfaithoeddyntyr hen ddogfen. Mae'r tablnawrynnodibethmaeysgolionyngyfrifolamdano. Osnadywelfen o adeiladwedieigygnwysyn y tablhwn, ynamae'rcyfrifoldebamdanoyndisgynynawtomatigar y Cyngor.
6. O ran cyfrifoldebaufelly, yrunignewidywfyd y Cyngorbellach am dderbyncyfrifoldeb am gyllidogwaredu asbestos o loriau pan fo'rYsgolyndymunogosgorchuddllawrnewydd. Yntyr hen gytundebroeddyrhollwaithyma'ndisgynaryrysgol – roeddhynynarwain at fethu a chyflawni'rgwaithgannadoeddmodeiwneudhebwaredu'r asbestos yngyntaf, ac nidoeddhynynfforddiadwyi'rYsgolion. Hyderwn felly y bydd y newidyma'ncaeleigrosawu.
7. Yrunignewidarallywsefydlu un cyfeiriadebostac un rhiffônargyferunrhywymholiadynymwneud â materionadeiladu. Gellircyfeiriopopeth o hynallan at eiddo@gwynedd.gov.ukneuffonio 01286 679059.
8. Mae'rdrefn o ymatebialwadau am waithcynnal a chadwwedieihadolygu'nllwrynddiweddar ac erbyncychwyn y CLG newyddbyddtrefnnewyddynweithredoldrwy'r Sir. Bydd y Gwasanaeth o hynallanyndisgyn o danAdranGofalCwsmer y Cyngorynhytrachna'rAdranYmgynghoriaethfelag y budros y 5 mlyneddddiwethaf. Hyderwn y byddPenaethiaidyngweldgwasanaethgyda'ffocwsglirareuhanghenionfel "cwsmeriaid".

Adran Gofal Cwsmer

Gwasanaeth Eiddo Corfforaethol

Cytundeb Lefel Gwasanaeth

Cynnal a Chadw Adeiladau

Ysgolion Cynradd

Ebrill 2013 - Mawrth 2016

Desg Gymorth Eiddo

01286 679059

Eiddo@gwynedd.gov.uk

CYNNWYS

Rhan	Cynnwys	Tudalen
1. Cyflwyniad a diffiniadau	1.1 Y Cytundeb 1.2 Amcanion y Gwasanaeth 1.3 Cyfnod y cytundeb 1.4 Prif elfennau'r Gwasanaeth 1.5 Mynediad at y Gwasanaeth 1.6 Datrys anghydfod 1.7 Cyfrinachedd 1.8 Monitro perfformiad a sicrwydd ansawdd 1.9 Terfynu'r cytundeb	
2. Cyfrifoldebau	2.1 Cyfrifoldebau'r Cyngor 2.2 Cyfrifoldebau'r Ysgol	
3. Materion eraill tu hwnt i gynnal a chadw	3.1 Rheoli asbestos yn ddiogel 3.2 Cydymffurfio â gofynion asesu risg tân 3.3 Cydymffurfio â gofynion asesu risg Clefyd y Llang Fflwr 3.4 Cynghori ar faterion eiddo cyffredinol 3.5 Gwasanaeth Stadau 3.6 Gwasanaeth Cadwraeth Ynni 3.7 Cynorthwyo ysgolion gyda phrosiectau sy'n cael eu cyllido ganddynt eu hunain 3.8 Rheoli contractwyr	
Atodiadau	A. Cyfrifoldebau Rheolwr Safle B. Strwythur y Gwasanaeth Eiddo a phwyntiau cyswllt defnyddiol C. Ffurflen Cais am Ganiatad i wneud gwaith ar adeilad (C1) CH. Rhestr o faterion cylchol sy'n gyfrifoldeb ar yr ysgolion	

1. CYFLWYNIAD A DIFFINIADAU

1.1 Y Cytundeb

Cytundeb Lefel Gwasanaeth (CLG) rhwng Ysgolion Cynradd Gwynedd a Chyngor Gwynedd yw hwn, mewn perthynas â darparu gwasanaeth Cynnal a Chadw Adeiladau. Darperir y gwasanaeth cynnal a chadw gan y Gwasanaeth Eiddo Corfforaethol, yn yr Adran Gofal Cwsmer. Mae siart strwythur y Gwasanaeth Eiddo i'w weld yn Atodiad B.

Mae'r rhan gyntaf yn diffinio agweddau trefniadol y CLG. Mae'r ail ran yn gosod allan cyfrifoldebau cynnal a chadw'r Cyngor a'r Ysgol, a'r drydedd ran yn cyfeirio at agweddau eraill mae'r Cyngor yn eu cyflawni ar ran ysgolion mewn perthynas â'r adeiladau, sydd tu hwnt i oblygiadau sylfaenol y CLG hwn.

Nid yw'r Cytundeb yn berthnasol i ysgolion a reolir yn wirfoddol (VC) neu a gynorthwyir yn wirfoddol (VA) er y bydd gwasanaeth cynnal a chadw yn bodoli ar gyfer yr ysgolion hyn hefyd.

1.2 Amcanion y Gwasanaeth Cynnal a Chadw

Prif amcanion y Gwasanaeth yw:

- Partneru gyda'r Ysgolion i sicrhau fod yr adeiladau yn cael eu cynnal a chadw i'r safon gorau posibl.
- Ymateb i geisiadau am gymorth yn brydlon a darparu datrysiad o safon uchel ac sy'n bodloni gofynion yr ysgol.
- Sicrhau gofal cwsmer o safon uchel ym mhob achos gan gynnwys ceisio am adborth yn gyson.
- Gweithredu strategaeth o geisio delio a phroblemau technegol gyda'r nifer lleiaf posib o ymweliadau gan gymryd y cyfle i ddatrys problemau tebyg mewn un ymweliad.
- Cynnig arbenigedd technegol ar draws yr amrediad o ddisgyblaethau mewn perthynas â chynnal a chadw adeiladau
- Gweithredu ar sail tystiolaeth gan deilwrio'r gwasanaeth i ymateb yn briodol

1.3 Cyfnod y cytundeb

Cyfnod y cytundeb yw Ebrill 2013 hyd at Fawrth 2016, ac mae'n disodli'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth blaenorol.

1.4 Prif elfennau'r Gwasanaeth

Mae'r gwasanaeth cynnal a chadw a gynigir yn rhannu'n dair prif elfen:

- a. **Cynnal a chadw ymatebol** - ymateb i geisiadau gan yr Ysgol am waith cynnal a chadw e.e. trwsio rhywbeth sydd wedi torri, dirywio neu ddim yn gweithio. Bydd ceisiadau yn cael eu

cyfeirio at y Ddesg Gymorth Eiddo a bydd swyddog technegol cymwys yn cymryd cyfrifoldeb am yr achos o'r cychwyn i'r diwedd, gan gynnwys trefnu contractwr priodol, rhoi cyfarwyddiadau technegol a delio gyda'r anfoneb am y gwaith.

Mae'r Cyngor yn ymrwymo i ddelio gyda phob cais am waith un ai cyn gynted â phosib neu ar ddyddiad sy'n hwylus i'r ysgol. Bydd natur yr alwad yn cael ei asesu gan y swyddogion Eiddo a bydd ymateb yn cael ei drefnu'n syth mewn achosion brys.

Bydd swyddogion Eiddo yn ceisio adborth cyson gan yr Ysgolion ar eu bodlonrwydd gyda'r gwaith sydd wedi ei gyflawni a safon y gwasanaeth yn gyffredinol. Bydd yr adborth yma yn cael ei adolygu'n gyson a'i ddefnyddio i wella gwasanaeth.

Gall y gwaith yma fod yn waith sy'n gyfrifoldeb ar yr ysgol i'w gyllido ond eu bod yn dymuno i'r Cyngor wneud ar eu rhan. Mewn achos o'r fath bydd anfonebau yn cael eu cyfeirio yn uniongyrchol i'r ysgol neu gofynnir am god gwariant o flaen llaw. Mae ail ran y CLG hwn yn diffinio'n fanylach y cyfrifoldebau am wahanol waith.

- b. **Cynnal a chadw rhaglenedig** - gwaith cynnal a chadw (fel arfer yn sylweddol ei natur) a raglennir i'w gyflawni'n flynyddol e.e. ail doi, bwyleri newydd, ffenestri newydd. Bydd arolwg cyflwr gan berson cymwys yn cael ei wneud o leiaf pob tair blynedd a fydd yn cofnodi cyflwr pob elfen o bob adeilad. Bydd yr holl arolygon drwy'r sir yn ein galluogi i adnabod y sefyllfaoedd gwaethaf ac felly sydd angen sylw gyntaf. Hyn fydd y sail ar gyfer llunio rhaglen o waith cynnal a chadw blynyddol.

Bydd ysgolion yn erbyn copi o'r arolwg cyflwr ar gyfer eu hysgol pan gaiff ei ddiweddarau. Bydd yr arolwg yn dynodi'n glir unrhyw waith sy'n gyfrifoldeb ar yr ysgol i gynllunio a chyllido ar ei gyfer. Bydd y Cyngor yn monitro cwblhau'r gwaith yma ac yn gallu cynnig cymorth i drefnu'r gwaith os yw'r ysgol yn dymuno hyn.

Bydd pob ysgol yn derbyn copi o'r rhaglen ysgolion cynradd ar ddechrau pob blwyddyn ariannol. Bydd pob darn o waith yn cael ei reoli gan Reolwr Prosiect (e.e. syrfëwr adeiladau, pensaer, syrfëwr mecanyddol a thrydanol) gan gynnwys dylunio, tendro, materion cynllunio, rheoliadau adeiladu a gofynion iechyd a diogelwch. Y Rheolwr Prosiect fydd eich pwynt cyswllt cyntaf gyda materion dydd i ddydd yn ymwneud â'r cynllun penodol dan sylw. Os fydd gennych ymholiad am gynllun ar ôl iddo orffen gallwch gysylltu gyda'r Swyddog Cleient Cynnal a Chadw fel y sawl sydd â chyfrifoldeb am y rhaglen waith yn ei chyfanrwydd. Dylid cysylltu gyda'r Ddesg Gymorth Eiddo yn y modd arferol.

- c. **Cynnal a chadw cylchol** –gwaith cynnal a chadw ac archwilio offer sydd angen ei wneud yn gyson i sicrhau ei fod yn perfformio fel y dylai ac yn cydymffurfio â rheolau diogelwch statudol e.e. archwilio a phrofi bwyleri nwy, archwilio a phrofi systemau trydanol

Mae deddfwriaeth yn mynnu fod gwahanol systemau ac elfennau o adeilad yn cael eu harchwilio a'u profi ar adegau penodol. Byddai peidio â gwneud y profion hyn yn peryglu iechyd a diogelwch y defnyddwyr ac yn gadael y Cyngor a'r ysgol yn agored i gael eu herlyn.

Er hwylustod, gweler yn atodiad CH restr o faterion cylchol sy'n gyfrifoldeb ar yr ysgolion.

1.5 Mynediad at y Gwasanaeth

Gall ysgol gael mynediad at y Gwasanaethau a gynigir drwy gysylltu â'r Ddesg Gymorth Eiddo trwy ffonio 01286 679059 neu e-bostio Eiddo@gwynedd.gov.uk

Oriau agor sylfaenol y Ddesg Gymorth yw 8.00 y bore hyd 5.00 y prynhawn.

Darperir gwasanaeth argyfwng 24/7 ar gyfer materion cynnal a chadw hefyd. Yr un rhif ffôn a ddylid ei ddefnyddio i gysylltu am gymorth mewn achos o'r fath - 01286 679059. Bydd galwadau allan o oriau yn cael eu trosglwyddo i ffôn symudol Swyddog Eiddo ar ddyletswydd. Gofynnir i ysgolion beidio â chysylltu drwy e-bost am faterion argyfwng allan o oriau.

Bydd ysgolion drwy gyfrwng y Cytundeb hwn yn ymrwymo i basio gwybodaeth lawn am yr anghenion trwsio ym mhob achos ac i wneud hynny mor fuan â phosib ar ôl i'r diffyg ddod i'r amlwg.

Bydd ymrwymiad hefyd i roi adborth i'r Cyngor ar eu bodlonrwydd gyda'r gwaith unwaith y bydd wedi ei gyflawni. Bydd swyddogion Eiddo yn cysylltu gyda'r ysgol i geisio adborth ar y gwaith sydd wedi ei gyflawni a heb dderbyn cydweithrediad y Rheolwr Safle ni fydd modd defnyddio'r adborth yma i geisio sicrhau gwelliant parhaus i'r gwasanaeth.

1.6 Datrys anghydfod/cwynion

Dylid cyfeirio unrhyw gwynion neu sylwadau am y Gwasanaeth yn y lle cyntaf i'r Ddesg Gymorth Eiddo. Os na cheir datrysiad boddhaol, dylid cyfeirio'r mater ymlaen i'r Swyddog Client Cynnal a Chadw a bydd yn ceisio datrys unrhyw wahaniaeth barn ar gynnwys neu weithrediad y cytundeb hwn drwy drafodaeth.

Os na ellir dod i gytundeb, bydd yr anghydfod yn cael ei gyfeirio at Banel Anghydfod CLG Cynnal a Chadw Adeiladau. Bydd Aelodau'r Panel yn Cynnwys y Pennaeth Gofal Cwsmer, Uwch Reolwr Eiddo Corfforaethol, Uwch Reolwr Ysgolion (Adnoddau) ac un Pennaeth Cynradd. Bydd gwahoddiad i'r Pennaeth perthnasol hefyd i gyflwyno achos yr ysgol.

Ym mhob achos bydd y Cyngor yn ymateb i ohebiaeth yn unol â pholisi'r Cyngor o gydnabod derbyn pob llythyr oddi mewn 5 diwrnod ac ymateb yn llawn iddo o fewn 15 diwrnod.

1.7 Cyfrinachedd

Bydd y Gwasanaeth Eiddo Corfforaethol yn sicrhau bod pob aelod o staff yn arddel cyfrinachedd unrhyw ddata, a bod gwybodaeth yn cael ei storio'n ddiogel gan sicrhau cydymffurfiaeth lwyr gyda'r Ddeddf Diogelu Data.

1.8 Monitro perfformiad a sicrwydd ansawdd

Byddwn yn monitro ein perfformiad yn gyson ac yn adrodd ar y mesurau canlynol yn flynyddol:

- Yr amser a gymer ar gyfartaledd i ddelio gyda chais unigol am waith cynnal a chadw
- Canran yr adborth sy'n gadarnhaol gan yr ysgolion ar ôl cwblhau cais am waith cynnal a chadw

Byddwn hefyd yn darparu adroddiadau ar y gwariant blynyddol ar safleoedd unigol i bob Pennaeth

1.9 Terfynu'r cytundeb

Bydd rhybudd ysgrifenedig o dri mis cyn cychwyn blwyddyn ariannol yn cael ei roi gan y naill barti cyn terfynu'r cytundeb.

2. CYFRIFOLDEBAU

2.1 Rhaniad cyfrifoldebau

Mae'r rhaniad cyfrifoldeb am wahanol fathau o waith cynnal a chadw wedi ei sefydlu yn y Cytundeb Ariannu Teg ac mae'n rhaid i'r Cytundeb hwn felly adlewyrchu cynnwys hwnnw.

Drwy arwyddo'r Cytundeb hwn bydd ysgol yn ymrwmo i drosglwyddo'r elfen berthnasol o'r gyllideb cynnal a chadw yn ôl i'r Cyngor. Golyga hyn fod yr holl gyllid a drosglwyddir yn cael ei reoli fel un gyllideb ganolog er budd yr holl ysgolion cynradd. Drwy wneud hyn bydd elfennau sylweddol o gyfrifoldebau cynnal a chadw yn cael eu trosglwyddo hefyd i'r Cyngor a bydd ysgolion yn derbyn y manteision canlynol yn ogystal:

- a) Gwasanaeth technegol a chymwys i ddatrys problemau cynnal a chadw
- b) Gwasanaeth sy'n ymdrin ag agweddau iechyd a diogelwch y gwaith a drefnir
- c) Gwasanaeth sy'n ymdrin ag agweddau gweinyddol a rheolaeth ariannol o'r gwaith a drefnir
- Ch) Oherwydd bod natur gwaith cynnal a chadw brys yn golygu na ellir yn aml ei ragweld, bydd Ysgolion yn osgoi sefyllfa o orfod cyllido gwariant annisgwyl (sylweddol o bosib) mewn un flwyddyn ariannol - gellir ystyried hyn fel math o bolisi yswiriant.

Mae Strategaeth Asedau Corfforaethol y Cyngor wedi sicrhau cynnydd sylweddol yn y cyllid sydd bellach ar gael i'w fuddsoddi yn ein hadeiladau ac yn brawf o ymrwymiad clir y Cyngor i wella safon adeiladau ysgolion.

2.2 Cyfrifoldebau'r Cyngor

Yn ychwanegol i'r ymrwymadau yn y Cytundeb hwn, cyfrifoldeb y Cyngor yw'r holl agweddau cynnal a chadw adeiladau sydd heb eu rhestru fel cyfrifoldeb yr ysgol yn rhan 2.3 o'r Cytundeb hwn. Mae unrhyw agwedd na restrir yn rhan 2.3 yn gyfrifoldeb ar y Cyngor.

2.3 Cyfrifoldebau'r ysgol

Y Pennaeth yw'r Rheolwr Safle ym mhob achos mewn ysgol. Mae cyfrifoldebau rheolwr safle wedi eu hamlinellu yn Atodiad A ac mae'r rhain eisoes yn hysbys i bob pennaeth ac mae hyfforddiant penodol wedi ei ddarparu ac yn parhau ar gael ar gais. Am wybodaeth bellach cysylltwch gyda'ch Ymgynghorydd Iechyd a Diogelwch.

Yn gyffredinol mae dyletswydd ar Reolwr Safle, a'r Corff Llywodraethol, i sicrhau fod y safle yn cael ei rheoli mewn modd priodol mewn modd sy'n ddiogel i'r holl ddefnyddwyr. Mae hyn yn cynnwys cynllunio a chyllido ar gyfer gwaith sy'n gyfrifoldeb arnynt. Bydd yr arolygon cyflwr a gyfeirir atynt ym mharagraff 1.4b uchod o gymorth i bob ysgol yn hyn o beth.

Mae rhai elfennau o gyllid cynnal a chadw yn parhau i gael eu rheoli gan yr ysgolion eu hunain. Oherwydd hyn, mae rhai cyfrifoldebau cynnal a chadw yn naturiol yn parhau yn nwylo'r ysgolion doed a ddêl. Rhestrir y rhain isod ac mae'n adlewyrchiad o gynnwys y cytundeb Ariannu Teg:

Elfen o'r adeiladwaith	Cyfrifoldeb yn parhau gyda'r ysgol
System drydanol	<ul style="list-style-type: none"> • Goleuadau – glanhau, newid bylbiau, cychwynwyr, cysgod lamp, tryledwyr (diffusers) • Offer trydanol symudol – trwsio, adnewyddu a phrofi
Drysau a ffenestri	<ul style="list-style-type: none"> • Trwsio neu adnewyddu pob math o wydrau gan gynnwys unrhyw sêl neu bwti (mewnol ac allanol) • Ffilm solar neu ffilm diogelwch
Addurno	<ul style="list-style-type: none"> • Holl baentio mewnol ac eithrio'r brif gegin • Gwaith celf • Papur wal neu orffeniad arall wedi ei osod ar y wal • Paent gwrth-fandaliaeth i'r strwythur allanol
Lloriau	<ul style="list-style-type: none"> • Holl garpedi a matiau gan gynnwys ymylon ac uniadau. Lle bo angen gwaredu llawr o ddeunydd asbestos cyn gallu gosod gorchudd newydd, yna bydd y Cyngor yn ariannu'r elfen gwaredu asbestos o'r gwaith hwn. • Pob gorchudd lawr finyl, "Altro" ayb • "Ducts" a'u gorchuddion
Offer ymladd tân	<ul style="list-style-type: none"> • Trwsio neu adnewyddu holl offer diffodd tân gan gynnwys trefnu profi a gwasanaethau blynyddol
Gwaith plymio	<ul style="list-style-type: none"> • Glanhau, clirio rhwystrau neu waith trwsio bychan mewn draeniau, pibellau, gwteri, landeri, pibellau dwr glaw, "soil vent pipes", trapiau, "manholes", trapiau sain ayb • Pob sinc, tap a wasier – trwsio neu adnewyddu • Ffynnon dŵr yfed • Bwyleri bychan dwr berwedig • Trwsio neu adnewyddu toiledau/wrinal gan gynnwys y sitern • Cawodydd • Pibelli dwr ar y wyneb yn gwasanaethu tapiau, toiled, wrinal ayb
Cynnal tiroedd a safle	<ul style="list-style-type: none"> • Pob ffens a wal gan gynnwys giatiau a bolardiau • Llinellau gwyn ac unrhyw farcio ar yr iard/maes parcio • Offer ailgylchu

	<ul style="list-style-type: none"> • Offer chwarae • Offer/cytiau cadw beic • Siediau, cytiau, tai chwarae ayb • Arwyddion • Ffynhonnau, cerfluniau neu unrhyw osodiadau eraill ar y safle • Holl agweddau cynnal tir a thyfiant
Diogelwch	<ul style="list-style-type: none"> • Systemau ffôn neu systemau cloi drysau • Larymau diogelwch • Goleuadau diogelwch allanol • Cloeon diogelwch • CCTV ac offer recordio fideo
	<ul style="list-style-type: none"> • Holl osodiadau (fixtures and fittings) e.e. peiriannau sebon, daliwr papur toiled, offer TG ayb • Pob agwedd o fandaliaeth neu graffiti ar yr adeiladau neu safle

NODER

Mae trefn yn bodoli yn barod sy'n mynnu fod angen caniatâd gan y Cyngor cyn bwrw ati i wneud rhai elfennau o waith ar yr adeilad. Mae Ffurflen Gais am Ganiatâd i Wneud Gwaith ar Adeilad (C1) wedi ei chylchredeg i bob ysgol ac, yn bennaf oherwydd oblygiadau iechyd diogelwch statudol, mae'n gwbl hanfodol fod cais yn cael ei gyflwyno cyn gwneud y gwaith dan sylw.

Mae rhai elfennau o waith wedi eu heithrio o'r angen am ganiatâd o dan y drefn yma. Bydd ysgolion eisoes yn ymwybodol fod y rhestr (C3) yma'n cael ei diweddarau a'i chylchredeg i ysgolion yn gyson. Dim ond y gwaith a restrir arni ellir ei gwblhau heb dderbyn caniatâd.

Noder hefyd mai cyfrifoldeb yr ysgol yw sicrhau fod mynediad ar gael i swyddogion Eiddo a chontractwyr allu gwneud gwaith cynnal a chadw.

3. MATERION ERAILL TU HWNT I GYNNAL A CHADW

3.1 Rheoli Asbestos yn ddiogel

Mae rheoli asbestos mewn adeiladau wedi ei adnabod fel un o brif flaenoriaethau iechyd a diogelwch y Cyngor, ac mae'n gyfrifoldeb ar bawb i sicrhau fod canllawiau a rheoliadau statudol yn cael eu gweithredu'n briodol. Ein nôd yw sicrhau nad yw asbestos yn effeithio ar yr un defnyddiwr o'n hadeiladau.

Mae'r modd yr ydym yn gweithredu yn y maes yma yn seiliedig ar Reol 4 o'r Rheoliadau Rheoli Asbestos yn y Gweithle 2006.

Mae'r Cyngor yn derbyn y cyfrifoldeb o lunio archwiliad manwl o bob adeilad i adnabod lleoliad asbestos. Mae'r gwaith yma eisoes wedi ei gyflawni. Mae'r Cyngor hefyd yn gyfrifol am archwilio'n flynyddol cyflwr yr asbestos hwn a chadw cofrestr gyfredol o bob darn o asbestos. Bydd unrhyw asbestos sydd yn cael ei adnabod yn yr archwiliad blynyddol i fod mewn cyflwr gwael ac yn creu risg i ddefnyddwyr yr adeilad yn cael ei waredu gan y Cyngor.

Mae'r gofrestr asbestos wedi cael ei hanfon i bob safle ac mae dyletswydd ar ysgolion i'w gadw yn eu "bocs glas" a'i ddangos i unrhyw berson neu gwmni sy'n bwriadu gwneud gwaith ar y safle. Mae hyn yn ofynnol ym mhob achos heb eithriad. Mae dyletswydd ar ysgolion i gadw cofrestr o bob contractwr sy'n ymweld â'r safle ac fel rhan o'r broses arwyddo i mewn mae gofyn i'r contractwr arwyddo i ddatgan ei fod wedi gwirio'r gofrestr asbestos.

Mae cynllun rheoli asbestos y Cyngor yn cael ei ddiweddarau'n gyson. Ar hyn o bryd mae'n nodi fod pob darn o waith sy'n ymyrryd ag asbestos angen Caniatâd i Weithio ffurfiol ac i'w gyflawni gan contractwr trwyddedig cymwys.

Ni ddylai ysgolion ymgymryd ag unrhyw waith o gwbl fyddai'n tarfu ar asbestos.

Mae cyfeiriad pellach at reoli asbestos yn y dyletswyddau Rheolwr Safle yn atodiad A.

3.2 Cydymffurfio â gofynion Asesu Risg Tân

Ers dyfodiad Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân) 2005 mae gofyn bellach gwneud Asesiad Risg Tân ar bob adeilad sy'n weithle. Pwrpas asesiad o'r fath yw adnabod materion allai greu perygl i fywyd neu beryglu'r adeilad ei hun pe byddai tân ac argymell sut i liniaru'r perygl yma. Mae Polisi Tân y Cyngor yn seiliedig ar y gofynion hyn.

Mae'r Cyngor wedi cwblhau Asesiadau Risg Tân ar yr adeiladau. Mae asesiadau o'r fath yn adnabod peryglon ac yna bydd Cynllun Gweithredu yn cael ei lunio i ymdrin â'r hyn sydd wedi ei amlygu.

Bydd y cynllun gweithredu yn adnabod gwaith sydd angen ei wneud ar yr adeilad e.e. uwchraddio drysau tân, larwm tân newydd ayb. Bydd y Cyngor yn cymryd cyfrifoldeb am y gwaith yma.

Bydd y cynllun gweithredu hefyd yn adnabod materion rheolaethol e.e. yr angen i wneud profion larwm tân cyson, drws tân yn cael ei ddal yn agored gan ddodrefnyn ayb. Cyfrifoldeb yr ysgol fydd datrys y materion rheolaethol hyn.

Bydd yr asesiad risg tan yn cael ei ail wneud yn gyfan gwbl pob tair blynedd a bydd copi yn cael ei anfon i'r ysgol.

Pob blwyddyn bydd y Cyngor yn adolygu'r asesiad risg ac yn ei anfon at yr Ysgol. Mae'n ddyletswydd gyfreithiol ar yr ysgol i ymateb i'r adolygiadau hyn a'i dychwelyd wedi eu harwyddo at y Cyngor. Mae cymorth ar gael i ddehongli'r adroddiadau hyn os dymunwch - gallwch gysylltu trwy'r Ddesg Gymorth Eiddo yn y modd arferol.

Mae cyfeiriad pellach at faterion rheoli risg tân yn y rhestr dyletswyddau Rheolwr Safle yn atodiad A.

3.3 Clefyd y lleng filwyr

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu Polisi ar gyfer Hylendid Dŵr a Rheoli Clefyd y Llang Filwyr mewn ymateb i'r angen i anelu at ddileu neu leihau, lle bynnag bo hynny'n rhesymol ac ymarferol, beryglon bacteria Clefyd y Llang Filwyr yn ei adeiladau. Cyfyd y gofyn yma o amrywiol ddeddfwriaethau sy'n rhoi cyfrifoldeb cyfreithiol ar y Cyngor i sicrhau fod safonau hylendid dŵr yn cyrraedd y gofynion sydd wedi eu gosod gan yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (HSE).

Mae'r Polisi yn nodi'r angen i ymgymryd ag asesiad risg pwrpasol ym mhob eiddo er mwyn lleoli ac adnabod amgylchiadau sydd yn gallu magu'r bacteria hwn. Y Cyngor fydd yn derbyn y cyfrifoldeb o wneud yr asesiadau risg yma ac ymateb i unrhyw waith cywiro/uwchraddio fydd yn deillio ohonynt.

Mae cyfeiriad pellach at faterion rheoli clefyd y Llang Filwyr yn y rhestr dyletswyddau Rheolwr Safle yn atodiad A.

3.3 Cyngori ar Faterion Eiddo Cyffredinol

O dro i dro mae gofyn am gyngor cyffredinol ar faterion yn ymwneud â'r adeiladau neu'r safle. Mae'r Cyngor yma ar gael drwy gysylltu â'r Ddesg Gymorth Eiddo yn y modd arferol.

3.4 Gwasanaeth Stadau

Mae gan y Cyngor Wasanaeth Rheoli Stadau gyda Syrfewyr a Phriswyr Siartredig yn cyflawni gwaith prynu, gwerthu a phrydlesu eiddo, gan gynnwys gosod prisiadau cyfalaf a rhent.

Mae'n ofynnol defnyddio'r Gwasanaeth hwn os am rentu neu wneud unrhyw fath o gytundeb sy'n ymwneud â'r adeiladau neu'r safle. Mae'r Gwasanaeth ar gael i gynghori a chynorthwyo'r Ysgolion i ddelio â materion o'r fath.

Mae'r Gwasanaeth hefyd yn delio a lefeli trethi yr ysgolion ac yn cyflwyno apeliadau trethi ar eu rhan.

3.5 Gwasanaeth Cadwraeth Ynni

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu Cynllun Rheoli Carbon sy'n gosod nôd o geisio lleihau ein hallyriadau carbon 30% erbyn 2014/15 a hyd yma mae ein hymdrechion wedi bod yn llwyddiannus iawn gan ein bod eisoes wedi llwyddo i gyrraedd 17% erbyn diwedd 2011/12.

Gwneir hyn drwy gyfuniad o fuddsoddi yn ein hadeiladau a thrwy gynghori a chodi ymwybyddiaeth o ddulliau arbed ynni.

Eisoes mae buddsoddi mewn bwyleri newydd ynni effeithiol, goleuadau newydd, insiwleiddio ayb, wedi arwain at arbedion refeniw dros £250,000 y flwyddyn. Byddwn yn parhau gyda'r buddsoddi yma a bydd gwaith yn cael ei wneud ar adeiladau ysgolion.

Mae Swyddog Codi Ymwybyddiaeth hefyd wedi ei phenodi ac mae'r Cynllun Ysgolion Ynni Isel wedi bod yn llwyddiannus iawn hyd yma. Yn y flwyddyn gyntaf bu i 35 ysgol gynradd arbed ar gyfartaledd 32% o'u defnydd ynni. Bydd y Cynllun yn parhau dros y ddwy flynedd nesaf fel bod pob ysgol gynradd yn cael ymuno.

Rydym hefyd wrthi'n llunio cynllun busnes manwl ar gyfer cyflwyno cynlluniau ynni adnewyddol i nifer o ysgolion.

Os am gyngor ar faterion yn ymwneud a chadwraeth ynni gellir cysylltu â'r Ddesg Gymorth Eiddo yn y modd arferol.

3.7 Cynorthwyo Ysgolion gyda phrosiectau sy'n cael eu cyllido ganddynt eu hunain

Os yw ysgol yn dymuno cyllido gwaith ar yr adeiladau eu hunain yna mae cymorth ar gael gan y Gwasanaeth Cynnal a Chadw. Os yw'n waith bychan lle nad oes angen dyluniadau manwl a chaniatâd cynllunio/rheoliadau adeiladu, yna bydd modd cael cymorth yn ddiogel. Os yw'n waith mwy sylweddol yna mae'n bosib y bydd angen ei gyfeirio at Bensaer neu Syrfêwr Adeiladau yn Ymgynghoriaeth Gwynedd a bydd ffi yn daladwy am yr amser a dreulir ar y gwaith. Mewn achos o'r fath byddwch yn cael cymorth Swyddog Cleient yn ddiogel i'ch cynorthwyo i gyfarwyddo Pensaer ayb.

Cofiwch os ydi Ysgol am drefnu gwaith eu hunain ei bod yn gwbl hanfodol cyflwyno cais am ganiatâd gan y Cyngor ar y ffurflen C1 arferol (gweler atodiad C) cyn gwneud unrhyw waith.

Mae cymorth gyda phrosiectau fel hyn ar gael drwy gysylltu â'r Ddesg Gymorth Eiddo yn y modd arferol.

3.9 Rheoli Contractwyr

Mae'r cyfrifoldeb am sicrhau fod gwaith yn cael ei wneud yn ddiogel a bod contractwr yn gymwys i wneud y gwaith dan sylw yn gorwedd gyda'r sawl sy'n comisyynu'r gwaith, bod hynny'n swyddog Eiddo neu'n Rheolwr Safle. Mae hyn yn ofyn cyfreithiol o dan Reoliadau Rheoli a Dylunio Adeiladu (CDM).

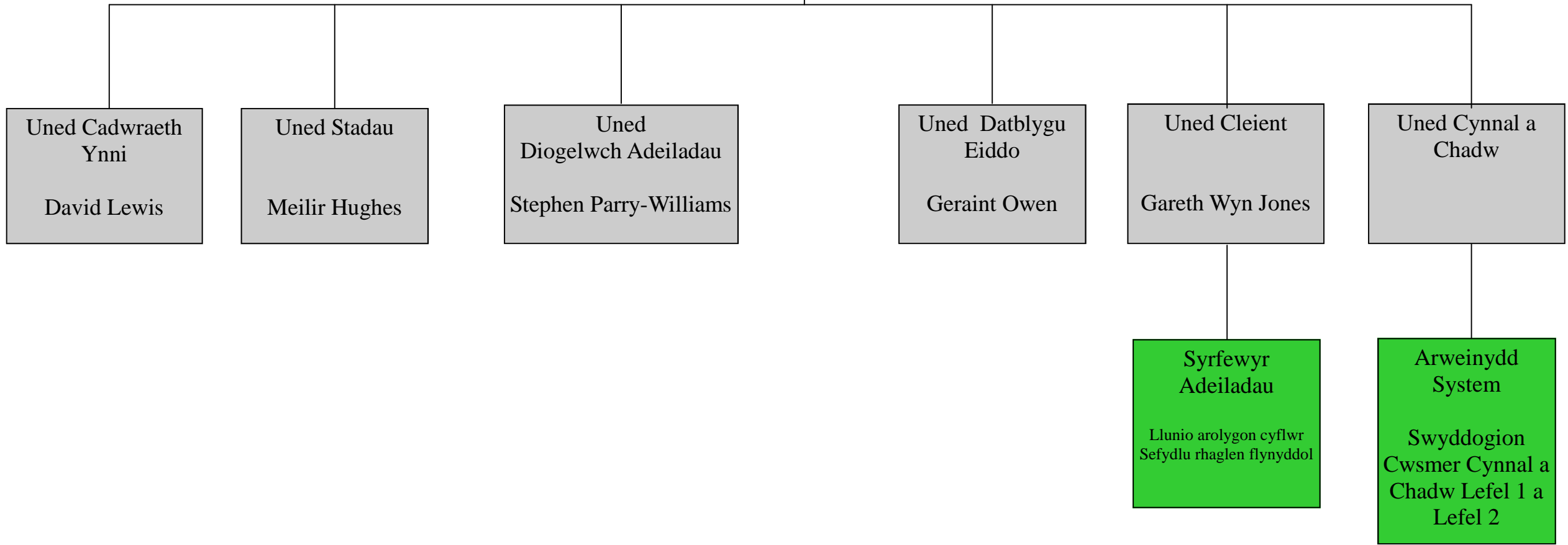
Dylai pob Rheolwr Safle sicrhau felly, os yw'n gwneud gwaith ar yr ysgol ar ol derbyn caniatad yn dilyn cyflwyno ffurflen C1, ei fod yn derbyn datganiad methodoleg gan contractwr cyn cytuno i'r

gwaith gychwyn ar safle. Os ydych yn ansicr o gwbl dylech ystyried gofyn i'r Cyngor wneud y gwaith ar eich rhan.

Mae cydymffurfio â'r gofyn i bob contractwr arwyddo cofrestr wrth gyrraedd y safle a chadarnhau ei fod wedi gwirio'r gofrestr asbestos yn rhan annatod o'r broses rheoli contractwyr yn ddiogel.

Gwasanaeth Eiddo Corfforaethol

Uwch Reolwr Eiddo
Corfforaethol
Dafydd Gibbard

Ar gyfer defnydd swyddfa yn unig:

IXP:

Cais wedi basio ymlaen i:

ar y

Ymateb wedi'i yrru i:

ar y

FFURFLEN GAIS AM GANIATÂD I WEITHIO AR ADEILAD

Cyn trefnu gwaith ar unrhyw adeilad Cyngor Gwynedd, mae'n rhaid derbyn caniatâd gan y Gwasanaeth Eiddo. Dylech adael cyfnod amser rhesymol rhwng cyflwyno'r cais a'r amser yr hoffech i'r gwaith gychwyn (lleiafswm o bythefnos ar gyfer gwaith sylweddol).

Dylid cyflwyno'r cais ar y ffurflen yma a'i anfon drwy e-bost at

trwsio@gwynedd.gov.uk

Enw'r Adeilad a Rhif y Safle:		Rheolwr y Safle:	
Cyfeiriad e-bost a rhif ffôn ar gyfer ymateb:		Dyddiad cychwynnol y cais:	

Ydych chi eisiau'r Gwasanaeth Eiddo drefnu gwaith ar eich rhan? Noder: Os ydych yn penderfynu trefnu gwaith eich hunain, mae'n rhaid i chi dderbyn cyngor gan y Gwasanaeth Eiddo ar gyflogi contractwr cymwys wedi'i gofrestru o dan CHAS. Y lleiafswm sydd ei angen gan y contractwr yw asesiad risg / datganiad methodoleg.

Oes	☐	Nac Oes	☐
-----	--------------------------	---------	--------------------------

A yw'r gwaith yn frys?

Ydy	☐	Nac Ydy	☐	Os ydy, rhowch resymau pam e.e. iechyd, diogelwch, statudol ayyb. Gan fanylu unrhyw ddyddiadau isod.
-----	--------------------------	---------	--------------------------	--

Disgrifiad o'r gwaith sydd ei angen. Cofnodwch cymaint o fanylder â phosib er mwyn hwyluso ymateb buan.

Ym mha ardal o'r eiddo fydd y gwaith yn cael ei gynnal? Plŷs rhowch fanylion y rhifau ystafell (oedd) ble'n bosibl e.e. AG-002 (gweler cynllun CAD ar y Gofrestr Asbestos).

--

A fydd y gwaith yn achosi newid yn nyluniad (layout) yr ystafell/ardal neu newid mewn defnydd e.e. dymchwel pared (partition), storfa yn newid i fod yn swyddfa? Cofnodwch rifau'r ystafelloedd sydd am eu heffeithio gan y newidiadau hyn e.e. Ystafelloedd AG-002 ac AG-004.

Bydd	☐	Na Fydd	☐	Os bydd, rhowch fanylion isod:
------	--------------------------	---------	--------------------------	--------------------------------

--

A ydych wedi gwirio'r gofrestr asbestos?

Do	☐	Naddo	☐
----	--------------------------	-------	--------------------------

A oes asbestos yn yr ardal waith yr ydych yn ei gysidro? Noder: Mi fydd rhaid derbyn Awdurdod i Weithio gan yr Uned Diogelwch Eiddo os fedr y gwaith ymyrryd â deunydd asbestos, ac os oes gwaith sylweddol gall fod angen arolwg trwyadl cyn cychwyn gwaith. Gall hyn gymryd oddeutu 6 wythnos.

Oes	☐	Nac Oes	☐	Os oes, rhowch fanylion isod.
-----	--------------------------	---------	--------------------------	-------------------------------

--

A oes bwriad i gynnal gwaith ar system olew/nwy?

Oes	☐	Nac Oes	☐	Os oes, rhowch fanylion isod:
-----	--------------------------	---------	--------------------------	-------------------------------

--

A oes bwriad i gynnal gwaith poeth e.e. weldio/torri/crafu?

Oes	☐	Nac oes	☐	Os oes, rhowch fanylion isod:
-----	--------------------------	---------	--------------------------	-------------------------------

--

A oes bwriad i gynnal gwaith ar y system dŵr?

Oes	☐	Nac Oes	☐	Os oes, rhowch fanylion isod:
-----	--------------------------	---------	--------------------------	-------------------------------

--

A oes bwriad i weithio o uchder h.y. fedr person gael ei anafu os yw'n disgyn yn ystod y gwaith?

Oes	☐	Nac Oes	☐	Os oes, rhowch fanylion isod:
-----	--------------------------	---------	--------------------------	-------------------------------

--	--	--	--	--

A oes bwriad i gynnal gwaith mewn lle cyfyng e.e. o dan y llawr, mewn gofod nenfwd, neu ddwythell, neu ble mae gwasanaeth nwy/trydan ayyb

Oes	☐	Nac Oes	☐	Os oes, rhowch fanylion isod:
-----	--------------------------	---------	--------------------------	-------------------------------

--	--	--	--	--

Os ydych yn derbyn caniatâd, drwy ddefnydd ffurflen C2, i barhau gyda'r gwaith:

- Cofiwch fod cyfrifoldeb arnoch i ddangos y gofrestr asbestos i unrhyw gontractwr sy'n dod i wneud gwaith ar y safle cyn iddynt ddechrau gweithio.
- Cofiwch y dylech sicrhau fod unrhyw gontractwr sy'n cael ei benodi gennych wedi ei gofrestru gyda CHAS (system gofrestru Construction Health and Safety)
- Cofiwch mai'r sawl sy'n comisiynu sy'n parhau yn gyfrifol am agweddau iechyd a diogelwch y gwaith dan sylw. Mae hyn yn cynnwys yr angen am asesiad risg/datganiad methodoleg gan y contractwr lle bo'n berthnasol.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau am gais wedi'i gyflwyno i'r ddesg gymorth, gallwch gysylltu drwy alw 01286 679059 neu e-bostio trwsio@gwynedd.gov.uk

ATODIAD CH

Cyfrifoldeb yr ysgol yw Gwasanaethu a Chynnal

Glanhau landeri a gwteri dŵr glaw

Glanhau sianeli a thrapiau saim.

Pympiau carthffosiaeth a siambrau pwmp – glanhau

Cynnal a gwasanaethu cyfarpar cegin yr ysgol

Glanhau moduron a hidlyddion canopi cegin yr ysgol. (Gyfrifoldeb darparu heblaw am yr ysgolion sydd wedi optio allan)

Griliau awyru, gwaith duct a chanopiâu (ac eithrio ceginau) - glanhau

Ffaniau awyru a dyctiau ar gyfer trin gwres, ac echdynnu mygdarthau – glanhau

Ffaniau drafft a ffaniau echdynnu –glanhau

Portable Electrical Appliances Testing

Profi a gwasanaethu -Larymau tân / byrgler – monitro o bell

Profi a gwasanaethu systemau rheoli mynediad

Profi a gwasanaethu systemau rheoli fflysio dŵr (toiledau)

Profi a gwasanaethu systemau echdynnu mwg

Profi a gwasanaethu cyfarpar trydanol agor ffenestri

Profi a gwasanaethu cyfarpar cloch newid dosbarth.

Profi a gwasanaethu systemau gwyliadwriaeth - CCTV

Profi a gwasanaethu Diffoddwyr tân, blancedi a phibellau mewn rholiau

Archwilio a phrofi goleuadau llwyfan

Ffaniau aer troi – archwilio a glanhau

Pwll Nofio – archwilio'r hidlen